

APLODIT

Aplodit Orkesterille ry:n juhlalehti 2020

30

Aplodit
Orkesterille ry
30 vuotta

30

Julkaisija: Aplodit Orkesterille ry, Lahti

Puheenjohtaja: Ulla Weiho
ulweiho@gmail.com

Toimitus: Hannu Kivilä, Juha Kortelainen, Nitta Käki,
Marja Leivo, Virve Nuorgam, Mirja Ukkonen

Ulkoasu ja taitto: Juha Kortelainen

Painopaikka: Painotalo Plus Digital, Lahti

Painos: 1000 kpl

29. vuosikerta

Sisältö:

Aplodien puheenjohtajan tervehdys	3
Lahden kaupunginjohtajan tervehdys	4
Sinfonia Lahden tervehdys	5
Tero-Pekka Henell, Ystävien ystävä	6–13
Marja Leivo – Aplodien kokoava voima	14–15
Aplodien vaiheita pähkinänkuoressa	16–17
Tavallisen klassista elämää	18–20
Metsähallin kutsu	21
Aplodit-lehden tarina	22–27
Hetkiä Aplodien vuosilta 1990–2020	28–59
Aplodien uusi hallitus esittäytyy	60–63
Liity Aplodit Orkesterille ry:n jäseneksi	64–65
Sinfonia Lahden muusikot	66–67
Uudet soittajamme	67
Perhepiiristä	67

Aplodien puheenjohtajan tervehdys

Aplodien tärkein tavoite on tukea orkesteriamme, Sinfonia Lahta, olemalla läsnä konserteissa. Kevään koronan poikkeusolojen jälkeen, olemme saaneet opetella uusia käytäntöjä syksyn konserttien tarjonnassa ja tottua erilaisiin yleisörajoituksiin. Toisaalta olemme myös saaneet nauttia aivan uudentyyppisistä musiikillisista elämyksistä, jotka poikkeusolot ovat luoneet. On syntynyt uusia toteutuksia verkkoon, ja myös oma Aplodit-lehtemme harppasi keväällä digiaikaan.

Aplodit on avoin yhdistys kaikille konserttimusiikin ja Sinfonia Lahden ystäville. Aplodilaisia on yli 400. Täytämme joulukuussa 30 vuotta; olemme siis nuoria aikuisia, mutta orkesterin ystäväyhdistyksenä vanhin Suomessa. Orkesteritoiminnan alkuaikoina yhdistykset pyörittivät orkesterien toimintaa, mutta nykymuotoisista ystäväyhdistyksistä Aplodit Orkesterille ry on ensimmäinen Suomessa. Kiitänkin kaikkia teitä toimijoita, jotka olette näiden kolmenkymmenen vuoden aikana Aplodien toiminnan mahdollistaneet ja antaneet oman panoksenne niin Aplodien hallituksessa, levymyynnissä, jälki-istuntojen järjestelyissä, lehden toimittamisessa, konserttimatkojen järjestämisessä niin kotimaassa kuin ulkomailla. Hauskojen juhlien järjestämistä unohtamatta!

Aplodit tukee Sinfonia Lahta edistämällä konserttimusiikin harrastamista ja järjestämällä musiikkiaiheisia tilaisuuksia. Me kaikki aplodilaiset voimme tukea ensisijaisesti Sinfonia Lahta käymällä konserteissa. Yleisömyönteisen ylläpito ja kartuttaminen on tärkeimpiä tehtäviämme. Nyt korona-aikana tämä tehtävä on ymmärrettävästi vaikeutunut merkittävästi. Jäsenmaksutuloilla mahdollistamme niin Aplodit-lehden toimittamisen kuin orkesterin muunlaisen tukeminen. Aplodit hallitus on suunnittelemassa apurahamuotoista tukea orkesterin jäsenille.

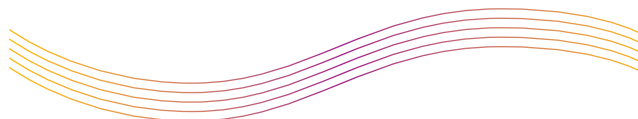

Hyvä Aplodit-lehden lukija, jollet ole jo aplodilainen, haluan toivottaa sinut tervetulleeksi yhdistyksemme Aplodit Orkesterille ry:n toimintaan. Tervetuloa suureen Aplodit-perheeseen!

Lopuksi haluaisin onnitella 70-vuotista orkesteriamme kaikkien aplodilaisten puolesta ja kiittää upeista musiikkielämyksistä, joista vuosikymmenten ajan olemme saaneet nauttia!

Tapaamisiin konserteissa!

Ulla Weiho

Aplodit orkesterille!

Vuosi sitten minulla oli ilo kutsua kaupunkilaisia Sinfonia Lahden syyskonserttiin, jossa tarjottiin makupaloja tulevasta kaudesta. Parasta palautetta sain ensi kertaa konsertissa käyneiltä lahtelaisilta, jotka kertoivat tulevansa toistekin. Aplodit orkesterille -yhdistyksen jäsenet ovat kolme vuosikymmentä tulleet aina uudelleen konserttiin, onnittelen aktiiviselle yhdistykselle!

Kulttuuri on yksi tärkeimpiä kaupungin ominaisuuksia. Kulttuuri kaupungissa kuuluu kaikille. Se lisää yhteenkuuluvuuden tuntua ja luo yhdessä tekemisen tapoja.

Samalla tavalla kuin kulttuuri, kestävä tulevaisuus vaatii tekoja, ei vain puhetta. Siksi teemme Lahdessa päivittäin rohkeita ympäristötekoja yhdessä korkeakoulujen, yritysten ja asukkaiden kanssa. Olemme kestävien ja älykkäi-

den ratkaisujen edelläkävijä ja Euroopan ympäristöpääkaupunki 2021.

Hiilineutraali arki on yhteinen tavoitteemme ja kaupunki aikoo saavuttaa sen jo muutaman vuoden kuluttua, 2025. Ympäristöteoissa meille mallia näyttää maailman ensimmäinen hiilineutraali kaupunginorkesteri, Sinfonia Lahti. Orkesteri yhdistää erinomaisella tavalla ympäristö- ja kulttuuriteot, molempia tarvitaan.

Minä luotan siihen, että kulttuuri tekee kaupungista meille kaikille paremman paikan.

*Pekka Timonen
kaupunginjohtaja*

Hyvät ystävät,

Sinfonia Lahden ystäväyhdistys Aplodit Orkesterille ry on ehtinyt 30 vuoden ikään ja toiminut edelläkävijän ominaisuudessa mallina ja innoittajana monen muun suomalaisorkesterin vastaaville yhdistyksille. Näihin vuosikymmeniin on mahtunut monenlaisia yhteisiä musiikkielämyksiä niin kotona Lahdessa kuin monilla konserttiareenoilla ympäri maailman. Välitän täten Sinfonia Lahden lämpimät kiitokset ja onnittelut Aplodeille!

Tätä kirjoitettaessa eletään monella tapaa hyvin erikoista aikaa. Koronaviruksen aiheuttamassa maailmanlaajuisessa poikkeustilassa myös konserttien järjestämiseen liittyy aivan uudenlaisia erityisjärjestelyjä ja vaatimus reagoida nopeasti alati muuttuviin ohjeistuksiin. Elämän erikoistilanteissa ystävien ja tukijoukkojen merkitys korostuu erityisesti. Sinfonia Lahti on olemassa yleisölleen, ja runsaslukuisen joukon orkesterin uskollisia tukijoita kokoavan ystäväyhdistyksen tuki on isossa roolissa, kun yleisöä kannustetaan jälleen palaamaan elävän konserttimusiikin pariin turvallisissa olosuhteissa.

Pitäkäämme huolta itsestämme ja toisistamme, ja nauttikaamme elävästä orkesterimusiikista myös tulevina vuosikymmeninä!

Teemu Kirjonen
intendentti

Tero-Pekka Henell, Ystävien ystävä

Mitä kirjoittaa **Tero-Pekka Henellistä**, jota nimitetään kulttuurin moniottelijaksi ja joka on ammattiuransa aikana ollut orkesteri-intendentin työnsä ohella muun muassa konserttitalon johtaja, oopperanjohtaja, journalisti, kansainvälisen kustantamon kustannuspäällikkö, manageri, mentori, viestijä, yhteisökouluttaja, henkinen valmentaja ja tennisvalmentaja, projektipäällikkö, kuoronjohtaja ja säveltäjä? Kun pyydän häntä itse luonnehtimaan itseään, saan vastaukseksi, että hän on "ihminen, joka aiheuttaa hämminkiä siellä sun täällä". Hän nauraa, että Lahdessa häntä kutsuttiinkin "Touhu-Teroksi". Äidiltä peritty kunianhimo ja isän perua oleva sitkeys ja halu kannustaa ovat vieneet kiinnostaviin ja haastaviin työtehtäviin. Näissä tehtävissä saamiaan kokemuksia ja oivalluksia Henell on kiteyttänyt ajatelmiin, joita hän kutsuu nimellä Henellin lait, esikuvinaan viestinnän professorinsa **Osmo A. Wiion** kuuluisat lait. Henellillä lakeja on kaikkiaan kolmisenkymmentä. Ehkä joitakin niistä voisi käyttää kertomaan tästä monitahoisesta ihmisestä?

"Mee ja Tee!"

Opiskellessaan aikoinaan musiikkitiedettä Helsingin yliopistossa Henell päätti, että ennen kuin hän valmistuu, hän on tehnyt töitä Suomen kaikille

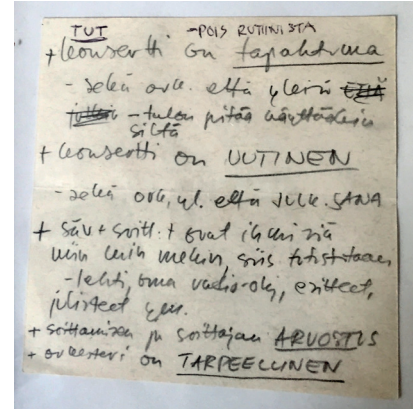
merkittävälle musiikkiorganisaatioille. Tämä sitten onnistuikin, mutta toisaalta kyllä viivytti valmistumista filosofian maisteriksi. Ensimmäinen työ oli Helsingin kaupunginorkesterin nuotistoapulaisena 1978–79 uudessa Finlandia-talossa, seuraavaksi oli vuorossa musiikkiohjelmien teko Yleisradiossa, Synkooppi-lehden perustaminen sekä aktiivinen kirjoittaminen Rondo-lehteen. Pian vahvistui ajatus kaiken kokemisesta, että mihinkään työpaikkaan ei pidä juuttua, suurin piirtein presidenttikausi yhdessä paikassa riittää ja sitten on muutto paikallaan.

"T - U - T"

Henellin päätyminen Lahteen on oma tarinansa. Hän oli pari kertaa tavannut **Osmo Vänskän**, ensimmäisen kerran toimiessaan lehdistöpäällikkönä Savonlinnan Oopperajuhlilla, joilla Vänskä johti Taikahuilua. Kolmas kontakti oli Vänskän soitto: Lahdessa oli intendentin paikka auki ja hakupaperit pitäisi laittaa tulemaan. Haastatteluun pääsyä odotellessaan (edellinen hakija puhui pitkään) Henell kehitti kaavan:

T tapahtuma – U uutinen – T tarpeellinen.

"Jos konsertti on Tapahtuma, siitä tulee Uutinen. Kun se on Tapahtuma

Tämä on se alkuperäinen TUT-lappu.

ja Uutinen, siitä tulee Tarpeellinen omalle yhteisölleen, kaupungille ja tiedotusvälineille. Kaikki suunnitellaan niin, että se on omaperäistä, hieman erilaista kuin kenelläkään muulla."

Henell esitteli sitten haastattelussa vakuuttavasti ohjelmajulistuksenaan juuri keksimänsä kaavan sekä siihen liittyen toiminnan erikoistavoitteet: orkesterin tekeminen kaupungin omaksi edustusjoukkueeksi, panostaminen levytyksiin, suuri kansainvälinen levypalkinto viidessä vuodessa sekä konsertti merkittävässä eurooppalaisessa konserttitalossa. Hän tuli valituksi. Kolmen vuoden päästä orkesteri sai maailman arvostetuisman levypalkinnon, Gramophone Awardin ja Henellin läksäisiä vietettiin Hampurin Musikhallissa upean konsertin jälkeen.

Henell painottaa, että BIS-levy-yhtiön legendaarinen perustaja-omistaja-tuottaja Robert von Bahr on aivan keskeinen henkilö Lahden orkesterin menestykselle. Muistona kuva yhteistyönajoilta kehyksissä.

”Jos töissä on hauskaa, lavalla soi hyvin.”

Vielä melko tuntemattoman orkesterin nousu koko maailmalla tunnetuksi oli Henellin mukaan koko yhteisön – siivoojia myöten! – aikaansaama. Työhön heittäydettiin innokkaasti ja tinkimättömästi. Hän kiittää edeltäjänsä **Helena Hiilivirtaa** ja muusikoita täysosumakiinnityksistä: kokenut, karismaattinen **Ulf Söderblom** ja nuori, nälkäinen Osmo Vänskä, orkesterin omina kapellimestareina, saivat synergiaa toisistaan ja loivat vankan taiteellisen pohjan työskentelylle. Orkesteri oli jo valmis nuoren intendentin hulluille ajatuksille. Nuori oli Vänskäkin, ja hän aloitti ylikapellimestarina Henellin tulovuoden syksyllä 1988. Tavoitteet pidettiin korkealla, myös vierailevien kapellimestarien suhteen; niiden piti Vänskän ohjeiden mukaan olla parempia kuin hän itse. ”Ainutlaatuista!” huudahtaa Henell.

Ensimmäisenä vuotenaan Lahdessa Henell ei omien sanojensa mukaan ymmärtänyt kaikelta innoltaan aluksi keskittyä olennaisimpiin asioihin. Hän antaakin suuren kiitoksen Osmo Vänskälle ja orkesterin valtuuskunnalle, kun he tulivat rohkeasti ja suoraan puhumaan asiasta. ”Silloin palasin maan pinnalle ja vaihdoin työni suunnaksi alhaalta ylöspäin. Opin näkemään, mitä en osaa ja mitä osaan, ja että kaikki ympärilläni työskentelevät osaavat oman työnsä paremmin kuin minä osaisin”, Henell tunnustaa. Tarttuessaan aamuisin vanhan Kon-

serttitalon takapihan ovenkahvaan hän otti tavakseen sanoa itselleen: ”Noi hoitaa soittamisen. Mun tehtäväni on tehdä se mahdolliseksi”.

Kuuluisat verstaat alkoivat muusikoiden ja intendentin yhteisestä ideasta. Henell pitää niitä oman aikansa (1988–1993) keskeisinä tapahtumina, jotka loivat sellaisen yhteishengen, että mikään ei tuntunut mahdottomalta, ja samalla voitiin keskittyä myös työhyvinvointiin. Workshopit, tulevaisuusverstaat (ensimmäinen Pajulahden Urheiluopiston rantasaunalalla, vetäjinä valtuuskunnan puheenjohtaja, kontrabasisti **Timo Ahtinen** ja Tero-Pekka Henell) toivat uusia toimintatapoja ja mahdolliset tulevat ongelmat puitiin rauhassa jo etukäteen. Pian Timo Ahtisesta tuli Henellin tärkein yhteistyökumppani orkesterissa, kun intendentti kierrätti kehityksen kiihtyessä käytännössä lähes kaikki asiat keskusteltavaksi valtuuskunnan kanssa.

”Lahden ihmeessä” (niin kuin mediassa on kirjoitettu) Henell kertoo ratkaisevaksi tekijäksi juuri muusikot.

”Osmon kanssa emme olisi pystyneet siihen. Mutta yhdessä jokaisen muusikon ja tärkeiden taustajoukkojen kanssa onnistuimme.”

”Konsertti: kaksi tuntia aikaa tehdä vaikutus. Kun kuulijaa astuu ulos, hän tietää, tuleeko uudestaan.”

Vänskä, Henell ja muusikkojen taiteellinen toimikunta lähtivät kehittämään kausiohjelmia kokonaisuuk-

siksi, aina myös uutisvainu mukana. Jo syksyn 1988 alkajaisiksi kajahti Katusoitto ”kaduilla, torneissa, pihoilla ja kamareissa”. Kausiteemoille upean alun antoivat Osmo Vänskän kaudelle 1989 – 90 kehittämät innostavat teemat ”Englantilainen syksy” ja ”Ranskalainen kevät”, ja intendentti sijoitti keskelle kausia minifestivaalin, joiden isännäksi saatiin itse toimittaja **Erkki Toivanen**.

Tulevina vuosina esitettiin Sibeliuksen ja Tšaikovskin kaikki sinfoniat numerojärjestyksessä ja teeman ”To B or not to B” mukaisesti kuultiin mitä monipuolisin kokoelma B:llä alkavien säveltäjien musiikkia – **Beatlesiä** myöten. Syyskuussa 1993 orkesteri pääsi Osmo Vänskän kanssa vihdoin kokeilemaan siipiään kansainvälisellä pelikentällä, **Aila Góthónin** johtamalla Hammoniale-musiikkifestivaalilla Hampurin kuuluisassa Musikhallessa – aivan huikealla menestyksellä. Kotikentällä valokeilassa olivat säveltäjät **Joonas Kokkonen** ja nimikkosäveltäjä **Kalevi Aho**, ja orkesteri vieraili kolme kertaa Helsingin Juhlaviikoilla ja soitti valtioneuvoston itsenäisyyspäivän juhlakonsertin Finlandia-talossa. Lahdessa alkoi myös kahden nuoren lahtelaisen kansainvälinen taiteilijan ura ”Vuoden nuorena solistina”, mezzosopraano **Lilli Paasikiven** ja viulisti **Elina Vähälän**.

Konserttitalon lippuluukulla riitti kiirettä, sillä konserttiproduktioiden keskikuulijamäärä nousi kevään 1988 keskiarvosta 348 jo parissa vuodessa yli sata prosenttia, 704:ään –

Äänipöydän takana 22.5.1991 tarkkaa työtä tekevät BIS-levy-yhtiön johtaja Robert von Bahr ja intendentti Tero-Pekka Henell (vas.). Ulf Söderblom johti Ristinkirkossa Joonas Kokkosen musiikin nauhoitusta.

ja konsertteja oli pakko ryhtyä uusimaan ja viemään yhä useammin Ristinkirkkoon.

”On kymmenen tai sata tai miljoona kertaa enemmän ihmisiä, jotka voivat kuulla orkesterista kuin niitä, jotka voivat kuulla orkesteria.”

Lahden kaupunginorkesterin (myöhemmin Henellin ideasta Sinfonia Lahti) nousukiitoon yhdistyi kaksi tärkeää asiaa: säännölliset levytykset (toukokuusta 1989) ja Aplodit Orkesterille ry:n synty (vuoden 1990 lopussa). Henell kertoo, että hänellä oli energisen **Marja Leivon** kanssa täsmälleen sama ajatus Suomen ensimmäisestä virallisesta orkesterin ystävähdistyksestä ja sen tarkoituksesta: Toisaalta jäsenet saavat syvemmän kokemuksen sekä tietoa musiikista ja orkesterista, toisaalta he vievät henkilökohtaisesti ja innokkaasti viestiä niille, jotka eivät vielä ole tutustuneet orkesteriin – siis kaupungin omille veronmaksajille.

Aplodien jäsenmäärä räjähti, ja samalla heti suuren menestyksen saaneista levyistä ja niiden myynnistä tuli Aplodien keskeinen varainhankintakeino – ja hyvin tärkeiden muusikostipendien pohja.

Orkesteria ja orkesterista kuultiin maailmalla.

Orkesteria ja orkesterista kuultiin maailmalla.

”Sibeliuksen viulukonsertton kahden version maailmanensilevytys on sadan tuhannen myydyin irtoteos lisäksi sointu aivan varmasti jokaisella maailman klassisen musiikin radio-kanavalla. Eli kuinka monta kertaa sana Lahti on kuultu sen ansiosta maailmalla? Miljardi?”, Henell muistuttaa ja jatkaa, että tuo levy ja arvosteluissa pian vakiintunut ”tuttu Sinfonia Lahden taso” avasi kanavat myös muille orkesterin levyille – jopa Joonas Kokkosen musiikin kokonaislevytyksen viittä levyä myytiin kansainvälisesti poikkeuksellisen suuria määriä.

Henell painottaa, että BIS-levy-yhtiön legendaarinen perustaja-omistaja-tuottaja **Robert von Bahr** on aivan keskeinen henkilö Lahden orkesterin menestykselle. Hän uskoi vielä tuntemattomaan orkesteriin, otti Kokkosen levysarjalla myös taloudellisen riskin ja innostui valtavasti Kalevi Ahon musiikista. Ja Robert piti levytyksissä aivan ehdottoman tasovaatimuksen, sanoi sen suoraan, ja muusikot nopeasti oppivat kantapään kautta. Siellä luotiin Sinfonia Lahden maailmankuulu sointi: ”Juuri säännöllisissä levytyksissä orkesteri kehittyi yhtenäisesti soivaksi, rohkeasti riskejä ottavaksi säkenöiväksi yhteisöksi”. Myös Osmo Vänskälle levytyksistä tuli nimenomaan oman Lahden soundin kehitysstudio.

”Ei ole kiinnostavaa, mikä orkesteri on paras. Parasta on, että orkesteri on kiinnostava.”

Tero-Pekka Henell

Henell muistelee omalta ajaltaan tapahtumaa, jossa yhdistyivät monet kehitysvaiheen tärkeät asiat. Se oli Sibeliuksen Myrsky-musiikin konsertti Ankkurihallissa, jossa Robert von Bahr toi aluksi lavalle Sibeliuksen viulukonserton sensaatiolevytyksen saaman Gramophone-palkinnon. Yleisö kohahti, kun Aplodit jakoi ensimmäisen puheenjohtajansa **Erkki Lingon** –lahtelaisen urheilun ja liike-elämän merkittävän vaikuttajan – johdolla jokaiselle muusikolle ruusun. Suuri tuhannen kuulijan Ankkurihalli loi rakennusyhtiö B&K:n tuella pohjaa tulevalle Sibeliustalolle tuomalla yleisöä vielä tuntemattomalle vanhalle teollisuusalueelle. Sibeliuksen Myrsky-musiikin maailmanensilevytys poiki sitten suuren Grand Prix du Disque -palkinnon Pariisista. Levypalkinnot huomattiin myös kaupungilla. Eräs muusikko kertoi, että häntä oli kadulla onniteltu ”kultamitalista” –urheilukaupungin tyyliin.

”Veronmaksaja antaa orkesterille lainan, vuodeksi kerrallaan. Orkesterin tehtävä on maksaa laina takaisin, hyvällä korolla.”

Moni meistä tuntee orkesterin levyn ”Finlandia - a Festival of Finnish Music”. Suomen 75-vuotisjuhlavuoden 1992 kunniaksi tehdyn levyn idea lähti yksinkertaisesti siitä, että Chile oli ainoa maa, josta Henell kulloisessakin maassa ollessaan löysi levyiltä maan oman kansallislaulun. Hän ehdotti, että Lahden kaupungi-

Hyvä yhteistyö on palkittu. Kultalevyn ottivat vastaan intendentti Tero-Pekka Henell (vas.), tuottaja Robert von Bahr, solisti Leonidas Kavakosin edustajana Tuula Sarotie, kapellimestari Osmo Vänskä, orkesterin edustajina Tuomas Kinberg ja Pertti Kuusi, Lahden kaupungin edustajina Ritva Frisk ja Marja Leivo sekä sponsorin edustajana Pertti Lares.

norkesteri levyttäisi Osmo Vänskän johdolla Maamme-laulun, Finlandian, Porilaisten marssin sekä itsenäisyyden ajan musiikkia, kunnianosoitukseksi suomalaiselle musiikille.

Kun viimeinen nauhoitus oli lopunut, luottamusmies **Tuomas Kinberg** sanoi intendentille, että tämä levy pitää saada jokaiseen lahtelaiseen kotiin. Idea kuulosti ehdottomasti tarpeeksi hullulta, joten neuvottelujen tuloksena jaettiin lopulta 10.000 levyä Sokoksen kolmannen kerroksen levyosastolta. Jono kiersi ensin tavaratalon sisällä ja sitten korttelin ympäri, 800 metrin pituudelta. Tuomas ja Tero-Pekka ojensivat levyt Osmolle, joka signeerasi ne ja jokainen levyn saaja kirjoitti sitten nimensä lakanaan.

”Hyvä grafiikka ei pelasta huonoa musiikkia. Huono grafiikka voi pilata hyvän musiikin. Ainoa vaihtoehto on hyvä musiikki ja hyvä grafiikka, toisiaan täydentäen.”

Kun Henell saapui Lahteen vuoden 1988 helmikuussa, toimistossa ei ollut edes faksia. Pian Henell osti peräti läppärimäisen ja kännykän, jotka olivat sellaisia harvinaisuuksia, että ei tullut kuuloonkaan, että työnantaja olisi maksanut niiden hankinnan, puhelinlaskuista puhumattakaan. Henell hoiti pienessä toimistossa myös, niin kuin vielä silloin sanottiin, tiedottajan työn, josta tuli hänelle tärkein väline orkesterin brändityössä (joksi sitä ei vielä silloin osattu kutsua). Internetin valtakausi ei alkanut vielä hänen aikanaan, joten viestintä hoidettiin silloin pääasiassa painotuottein. Jo aiemmin Henell oli tutustunut Porin Jazzin kuuluisaan sieluun **Jyrki Kankaaseen**, joka opetti nuorukaiselle viisauden yritysgrafiikasta: ”Tärkeintä on musiikki ja yhtä tärkeätä on grafiikka.”

Niinpä, kun Salpausselän Kirjapainossa oli kesäapulaisena nuori grafiikan opiskelija **Ilmo Valtonen**, Henell huomasi heti, että tässä pojassa on jo-

tain ainutlaatuista. Heidän yhteistyönä oli heti alusta asti niin saumatonta, että he tuntuivat suorastaan ajattelevan toistensa aivoilla. Yksi esimerkki yhteistyöstä on viime vuosiin asti, melkein kolmekymmentä vuotta, käytössä ollut Sinfonia Lahden logo. Henell pyysi Valtosta toteuttamaan logon, johon hän oli luonnostellut kolme hyppymäkeä ja kapellimestarin puikon liikkeen.

Suuressa eurooppalaisessa grafiikan Kuka kukin on -teoksessa kaikki Ilmo Valtosen näytteet ovat Sinfonia Lahden grafiikkaa. Ne tuottivat myös kunniamaininnan grafiikan Vuoden huiput -kilpailussa – ja diplomien orkesterin palkintoseinälle. Valtosesta tuli pian yksi Suomen ykkösgraafikoista.

”Ei yleensä ole arkkitehdin vika, jos konserttitalon kynnys on liian korkea.”

Kun tuore intendentti oli aloittanut työnsä, hänelle tultiin orkesterista heti sanomaan, että me tarvitsemme sitten uuden konserttitalon. Henell kertoo toppuutelleensa muusikkoryhmää hieman: ”Totta kai, mutta on parempi, ettemme lähde barrikadeille, vaan että talo rakennetaan kiitokseksi meidän työstämme”.

Kun Konserttitalon kynnys sitten nopeasti osoittautui hyvin matalaksi, intendentillä oli katsomon pienuuden lisäksi ongelmia myös lavan suhteen: siellä ei voisi esittää esimerkiksi Sibeliusen Kullervo-sinfoniaa mieskuorineen ja teoksen aiheen takia se ei

taas oikein sopinut kirkkoon. Niinpä Henell kysyi rakennusliike B&K:n johtajalta **Juha Tammivuorelta**, yhdeltä niistä orkesterille tärkeistä lahtelaisista vaikuttajista, onko Lahden alueella tyhjiä teollisuushalleja, jotka sopisivat tähän tarkoitukseen.

Eräänä päivänä intendentti sitten istui lista kädessään taiteellisen johtajan Volvossa. Saleihin ajettiin sisään ja akustiikka kokeiltiin auton torvella. Näin löytyi vanha talotehdas alueelta, jonne B&K oli suunnittelemassa kerrostaloja. Avajaiskonsertti oli valtakunnallisen nuorisouhlan ohjelmassa, kun Osmon johdolla Beethovenin Kohtalonsinfonian avausosa, ruotsalaisen **Jan Sandströmin** jo legendaarisen Moottoripyöräkonserton Suomen-ensiesitys (solistinaan tähtipa-sunisti **Christian Lindberg** sekä ensimmäistä kertaa kaksi oikeata Harley Davidsonia) ja lopuksi Sibeliusen Finlandia suorastaan räjäytti nuoren yleisön. Toisessa Ankkurikonsertissa muun muassa **Jorma Uotinen** tanssi Ravelin valtaisan La Valsen (tultuaan esitykseen suoraan rautatieasemalta). Seuraavana vuonna tehtiin sitten Myrskyä ja viimein vielä se Kullervo-sinfonia.

Juuri Ankkurihallin harjoituksista intendentti kertomansa mukaan lähti – luvatta – tutustumaan vanhan Lasitehtaan raunioihin. Henell väänsi suljetun rautaoven auki ja tuli sisään vanhaan lasitehtaaseen. Hän huomasi, että tehdassali olisi juuri Wienin Musikvereinin kokoinen ja että aulatilatkin sopisivat mainiosti. Niinpä hän järjesti

– ei intendenttinä, vaan yksittäisenä veronmaksajana – tehtaalla lehdistötilaisuuden, jossa ilmoitti, että tähän rakennetaan Lahden uusi konserttitalo. Etelä-Suomen Sanomissa molempien laitojen poliittiset johtajat tuomitsivat ajatuksen: ”Intendentin ei pitäisi ajatella liikaa!”. Siitä alkanut kulttuurikeskustelu kuitenkin jätti idean elämään.

”Helpoin tapa onnistua on asettaa tavoitteeksi keskinkertaisuus.”

Vuonna 1992 Henell lähti työmatkalle Englannin orkesteripäiville Birminghamiin tutustuakseen lahtelaissuunnitelmia ajatellen upeaan uuteen Symphony Halliin. Hän vei kapellimestari **Simon Rattlelle** (ja myös vierailukonsertin johtaneelle **Lorin Maazelille**) uunituoreen viulukonserttolevyn ja ystävystyi salin akustiikka-arkkitehtiin **Russell Johnsoniin**, jonka hän sitten järjesti pitämään akustiikkaseminaarin arkkitehteille Sibelius-Akatemiassa. Henell toi samalla Johnsonin Lahteen. Maailman tunnetuin akustiikkaguru kahlassi pikkukengillä lumihangessa vanhalle Lasitehtaalalle, jossa hän totesi ykskantaan, että tähän saa hyvän salin. Eritäin merkittäväksi osoittautui myöhemmin tapaaminen Osmo Vänskän kanssa vanhan Konserttitalon kahvilassa. Osmo sanoi Russelille kuole-mattomat sanat: ”Meidän ei kannata rakentaa mitään muuta kuin maailman paras konserttisali”.

Ja sehän sitten myöhemmin toteutui – huippulaadulle ei tarvinnut

Tero-Pekka Henell

etsiä vaihtoehtoa! B&K suunnittelutti arkkitehdillä Henellin Teivaan salihanketta varten laatiman tilaohjelman pohjalta tehty ensimmäiset luonnospiirustukset, jotka nyt ovat Henellin rakkaimpia aarteita. Tuo ratkaisu osoittautui teknisesti mahdottomaksi, joten uusi, komea sali rakennettiin sitten tehtaan vanhan voimalan paikalle. Kun Tero-Pekka sai kutsun Ruotsin Radion sinfoniaorkesterin intendentiksi, hänen seuraajansa Tuomas Kinberg, joka toimi Henellin ajan orkesterin ykkösviulistina ja luottamusmiehenä, otti uutena intendenttinä vastuun orkesterista ja Sibeliustalon projektista.

”Jokainen ottelu, erä, peli ja piste alkaa luvuista 0 – 0. Yhtäkään niistä ei voi hävittää etukäteen.”

Yksi syy Henellin Ruotsiin-lähtöön oli se, että Lahdessa syntyneet kaksi lasta eivät olisi saaneet kaupungissa äidinkieltensä mukaista ruotsin kielen opetusta. Moni piti Henellin päätöstä hulluna, mm. kapellimestari **Paavo Berglund** soitti hänelle ja kysyi, että tiedätkö todella, mihin olet menossa. Uhkakuva sitten toteutui, mutta vuoden hyvin hankalasta koeajasta Ruotsin Radiossa tuli hänen elämänsä opettavaisin. Erona Lahteen olivat juuri musikit, jotka siellä ammattiyhdistyksensä kautta suorastaan kieltäytyivät suorasta ja läheisestä yhteistyöstä. Sen sijaan ystävähdistyksen kanssa oli mukavaa, ja hallitukseen kuului itse prinsessa **Christina**.

Onneksi Svenska Rikskonserter kutsui Henellin vetämään vuoden suurta projektia ”Ruotsalaisen musiikin juhluvuosi 1996 Suomessa”, ja seuraavaksi oli vuorossa kustannuspäällikön työ monikansallisen kustantamoryppään tanskalaishaarassa, Sibeliuksenkin musiikkia kustantaneella **Wilhelm Hansenilla**. Sen jälkeinen Henellin Turun Filharmonisen orkesterin kuusi intendentti-vuotta (2000–2006) muistetaan esimerkiksi ohjelmiston viiden vuoden kausiteemaketjusta, 30 kantaesityksestä sekä Wagnerin ”Lentävä hollantilainen” -oopperan jättiproduktiossa Aurajoella, Suomen Joutsenen ja Sigyn-laivan kansilla.

Ruotsin-vuosinaan Henell oli tutustunut myös henkiseen valmennukseen ja Turun intendenttiaikansa jälkeen hän lähtikin opiskelemaan Skandinaviska Ledarhögskolaan Tukholmaan, oppimestarinään maailman-kuulu ”henkisen valmennuksen isä” **Lars-Eric Uneståhl**. Niinpä hän sitten saikin valmennettavikseen Turun Verkkopalloseuran kilpajuniorit ja kävi valmentamassa myös joissakin muissa seuroissa.

”Sävellys on yhden ihmisen viesti yhden ihmisen kautta yhdelle ihmiselle.”

Tero-Pekka Henellillä oli ollut jo pitkään unelma asua maalaiskoululla – sellaisessa, josta hänen vanhempansa aloittivat opettajanuransa 50-luvun alussa Parkanon Linnankylässä – sekä

viedä klassista musiikkia pienillekin paikkakunnille. Hän toteutti unelmaansa ostamalla Urjalasta vanhan Hanhisuon kyläkoulun, läheltä neljän sukupolven takaisia äidin isän suvun esivanhempia. Muutaman vuoden aikana hän on järjestänyt kaikkiaan 27 konserttia Hanhisuon kulttuurikoulussa ja Urjalan kirkossa sekä naapurissa, Nuutajärven historiallisessa Lasikylässä, jossa vuonna 2019 alkoi lasitaiteilijoiden kanssa järjestetty Klasista musiikkia - Nuutajärvi lasisoi! -festivaali. Pienelle paikkakunnalle on tullut esiintymään nimekkäitä esiintyjiä kuten **Olli Mustonen, Iiro Rantala, Matti Salminen** ja Suomalainen barokkiorkesteri **FiBO**.

Hanhisuon kulttuurikoulun aikana Henell kuvaa ihanaksi ajaksi. ”On ollut hieno kokea asuminen aivan oikeasti maalla, pienessä kylässä ilman katulamppuja. 90-vuotiaalla koululla on ollut aikaa kirjoittaa, hoitaa välillä klassisen musiikin tuotantoasioita – ja säveltää”.

Ensimmäiset sävellykset hänellä syntyivät jo ennen kouluikää ja säveltäminen jatkui, kunnes 30 opusta oli valmiina. Pari vuotta ennen Lahteen tuloa alkoi kuitenkin peräti 20 vuoden kenraalipaussi. ”Olin jo aikaisemmin tutustunut läheisesti moniin säveltäjiin **Aulis Sallisesta**, Joonas Kokkosesta ja **Kaija Saariahosta** alkaen, Kalevi Ahosta puhumattakaan, ja ajattelin, että en millään tavalla pysty kirjoittamaan musiikkia, jota voisi verrata vaikka heidän teoksiinsa. Mutta vasta Lars-Eric Uneståhl avasi lu-

kon – ja nyt tajuan, että jo parin tahdin jälkeen olen kirjoittanut musiikkia, jota kukaan muu maailmassa ei ole tehnyt, ja jos itse pidän siitä se riittää – ja jos vielä vain yksi toinen pitää, niin musiikkini on vastannut tarkoitustaan. On ollut suuri ilo olla paikalla kamarimusiikkini ulkomaisissa kantaesityksissä, kun kuulijat ja jopa muusikot ovat tykänneet siitä.”

Taun jälkeen säveltäminen on jatkunut intensiivisesti, ja nyt on tekeillä opus numero 82. Teoksista mainittakoon surutyöstä äidin kuoleman jälkeen syntynyt toinen sinfonia, jonka Henell sävelsi loppuun isänsä kuoltua, sekä kesäpaikan, Bromarvin saaren, viiden vuodenajan öitä tunnelmoiva viulukonsertto. Sellokonserton tilasi professori **Erkki Rautio**, mutta ei sitten korkean ikänsä takia ole voinut sitä esittää.

Mitä tämä 65 kuorossa laulanut ja kuoroja johtanut, viiden orkesterin intendenttinä toiminut ja 15 orkesteria kouluttanut Suomen Säveltäjien jäsen ajattelee säveltämisestä?

”Säveltäminen on yli 40-vuotisen ammattiurani huipennus ja ikään kuin koonnos. Kaikki mitä olen oppinut sadoista partituureista, esiintyjänä laivoilla, katsomoissa, hallinnossa ja olemalla henkilökohtaisesti muusikkojen kanssa keskusteluissa ja kuuntelemalla, pystyn purkamaan säveltämiseen – samoin päässäni koko ajan vellovat ideat.” Hän sanoo iloisesti: ”Olen kiittänyt Lars-Eric Uneståhliä, että hän on paras sävellyksenopettajani. Hän oli kovasti innoissaan, kun kerroin, että

elän oikeastaan neljässä eri olomuodossa: nykyhetkessä, ideoitteni tulevaisuudessa, hyvin vahvoissa unissa sekä säveltämisen hetken upeassa flow-tilassa”.

Sibeliuksen viides

Henell on muuttanut vuodesta 1984 töiden perässä jokseenkin säännöllisesti. Uudet haasteet ovatkin viemässä Henellin Urjalan Hanhisuolta jälleen Helsinkiin. Ensinnäkin Sibelius.

Side säveltäjään taisi syntyä jo noin kuukautta ennen syntymää, kun Henellin äiti ja isä seisivat Sokoksen edessä seuraamassa Sibeliuksen surusaattoa.

Toisen järjestyttävän kohtaamisen järjesti kotonansa hänen musiikkitieteen professorinsa **Erik Tawaststjerna**, kun hän antoi Henellin käteen Sibeliuksen kirjoittamia alkuperäisiä kirjeitä.

Kolmannessa kohtaamisessa Osmo Vänskä ja Tero-Pekka Henell silmäilivät Yliopiston kirjastossa (nyk. Kansalliskirjasto) Sibeliuksen viulukonserton alkuperäisversion partituuria, tilanteen juhluvuuden mukaisesti valkoiset suojahansikkaat käsissään. Idea konserton esittämiseen ja levyttämiseen oli syttynyt nimenomaan Tawaststjernan luentojen perusteella ja lopun tiedämmekin.

Neljäs kohtaaminen oli vuonna 1990, kun Henell Sibeliuksen teosluetteloa selatessaan huomasi, että säveltäjän viimeinen opus, numero 117 eli Sarja viululle ja jousiorke-

sterille, oli kantaesittämättä. Hän sai käsikirjoituksen kopion, johon Sibelius oli kirjoittanut kommentin: Skizz. Omarbetas. (Luonnos. Pitää työstää.) Teos oli kuitenkin valmis, ja lupa sen maailmankantaesitykseen säveltäjän 125-vuotissyntymäpäivänä heltisi suvulta perusteellisen keskustelun jälkeen, samoin lupa levytykseen BIS:n Finlandia-levyllä.

Viides kohtaaminen on Sibeliuksen viidennen sinfonian toinen versio, joka on vuotta Lahdessa esitettyä ja levytettyä ensimmäistä versiota nuorempi. Sen partituurin osittainen rekonstruktio sekavasta materiaalista odottaa Kansallisarkistossa innostunutta ja sitkeää tutkijaa.

Vanaisa

Entä se toinen asia, mikä on vetämässä Henelliä Helsinkiin? Ei asia vaan tärkeä ihminen: **Samuel**, pojanpoika, ensimmäinen lapsenlapsi. Isoisä, ”vanaisa”, haluaa viettää paljon aikaa suvun nuorimman, puoliksi virolaisen, kanssa. Voiko sen suurempia elämyksiä saadakaan?

• *Virve Nuorgam*

Marja Leivo – Aplodien kokoava voima

Marja Leivon hymyilevät ja ystävälliset kasvot ovat tutut jokaiselle aplodilaiselle, voisinpa arvioida, että ehkä jokaiselle musiikista kiinnostuneelle lahtelaiselle. Hän on elänyt musiikin ympäröimänä koko elämänsä, vaikka varsinainen työura suuntautuikin kaupalliselle alalle.

Jo lapsuudessa Marja tuli tutuksi musiikin ja silloisen nuoren ja kokoonpanoltaan vielä pienen Lahden kaupunginorkesterin kanssa. Hänen isänsä soitti orkesterissa alttoviulua vakituksena avustajana päätyönsä ohessa. Marjan varhaisin musiikkiin liittyvä muisto onkin konsertista, jossa soitettiin **Tsaikovskin** Joutsenlampi. Se jäi lähtemättömästi mieleen. Leivon perhe asui niihin aikoihin lähellä silloista konserttisalia, jona toimi nykyinen Loviisankadun Pikkuteatteri. Hieman varttuneempana kulku johti oikeaan Lahden konserttitaloon, kun se 50-luvulla valmistui. Ja 2000-luvun alussa Sibeliustaloon. Konserttitalit ovat vaihtuneet, suurentuneet ja parantuneet akustiikaltaan sitä mukaa. Sen kokeminen on ollut Marja Leivolle iso ja tärkeä asia!

Nuorelle Marjalle kaupallinen koulutus antoi hyvät eväät sekä päätyöhönsä Asko Oy:ssä ulkomaankaupan piirissä että toimintaan urheilujoukkueiden attaseana. Näissä molemmissa tehtävissä Marjan ulospäin suuntautunut,

ystävällinen luonne sai parhaan mahdollisen foorumin. Näissä tehtävissä hän loi myös kielitaitonsa ansiosta suuren määrän kontakteja ympäri Eurooppaa ja maailmaakin. Niiden avulla kertynyttä tietoa ja paikallistuntemusta hän on sittemmin käyttänyt laatiessaan aplodilaisten matkoille kiintoisia tutustumiskohteita.

30-vuotias yhdistyksemme

Aplodit orkesterille -yhdistys sai alkunsa 1990 marraskuussa, kun joukko orkesterimme vakiokuulijoita kokoontui pohtimaan, miten orkesterin toimintaa voitaisiin tukea ja saada uusia konserteissa kävijöitä jo vakiintuneen kävijäjoukon lisäksi. Orkesteriahan ei ole, jollei sillä ole kuulijoita! Yhdistyksen toiminta-ajatuksena oli ja on edelleen, että ihmiset saisivat varsinaisten konserttien lisäksi tietoa musiikista ja soittamisesta tutustumalla muusikoiden ja kapellimestareiden työhön hieman lähemmin. Varsinainen konserttitoiminta ei ehkä anna siihen tilaisuutta, ja etenkin kuulija, jolla ei ole musiikillista koulutusta, ei aina pääse lähelle musiikin ydintä.

Yhdistys perustettiin, ja kävi niin, että varsinaisen toiminnan ylläpito tuli Marja Leivon vastuulle. Siihen hänellä oli onneksi osaamisensa lisäksi myös valtava palo ja runsasti toteuttamiskelpoisia ideoita. Tehtävä ei hänen sa-

nojensa mukaan tuntunut raskaalta. Kaikki, mitä siihen sisältyi, oli hänelle mieluisaa ja motivoivaa. Mainittakoon, ettei hän työstään ole saanut palkkaa, itse tekemisen hän sanoo olleen palkitsevaa.

Varsinaisen yhdistystoiminnan lisäksi Marja ideoi Aplodit-lehden, jota on vuodesta 1991 lähtien julkaistu pari kertaa vuodessa. Aluksi toimituskunnassa oli melko suuri joukko kirjoittajia, mutta jo pitkään lehti on koottu pienellä vakiojoukolla ja joskus myös kirjoittajavieraiden avustamana.

Jälki-istunnot otettiin yhdistyksen ohjelmaan, jotta jäsenet saisivat tilaisuuden kuulla solistien, kapellimestareiden tai muiden muusikoiden ajatuksia työstään ja musiikista. Ne ovat olleet antoisia ja valaisevia tilaisuuksia.

Matkoilla musiikin ääriin

Marja Leivo on ideoinut yhdistyksen taipaleella monia musiikkiin liittyviä matkoja aluksi sekä kotimaahan että ulkomaille. Kotimaan matkojen järjestäminen on viime aikoina ollut muiden jäsenten vastuulla. Niitä on tehty eri musiikkitapahtumiin, kuten vaikkapa Savonlinnan Oopperajuhlille, Kuhmon Kamarimusiikkijuhliin, Naantaliin, Kansallisoopperaan, Helsingin uuden Musiikkitalon konsertteihin.

Marja Aplodit-matkalla Musikvereinissä 2005...

Ulkomaanmatkat ovat luku sinänsä, ne ulottuivat muun muassa Lontoon, New Yorkiin, Tokioon, Pariisiin, Budapestiin, Wieniin, Bergeniin, Pietariin, **Bachin** jalanjäljillekin . . . Kohde valikoitui usein sen mukaan, missä orkesterimme tai kapellimestarimme oli konsertoimassa – siellä olimme kannustusjoukkona paikalla! Jokaiseen ulkomaanmatkaan Marja oli oheisohjelmaksi loitoinut paljon mielenkiintoisia paikallisia nähtävyyksiä ja kokemuksia, joita tavallisella turistimatalla ei koskaan osuisi kohdalle.

Toiminnan kantavat voimat

Marjan panoksen lisäksi monet yhdistyksen jäsenet ovat työskennelleet ja avustaneet erilaisissa tehtävissä niin

yhdistyksen hallituksessa kuin vaikkapa konsertti-illoissa ohjelmien ja Aplodit-lehtien jakelijoina. Tällä hetkellä yhdistyksen toiminnan tukemiseen olisi toivottavaa saada jo uusia, nuorempia toimijoita, jotka jakaisivat vastuuta nyt tehtävissä toimivien kanssa ja toisivat ehkäpä uusia ideoita ja kuvioita toimintaan.

Jäsenten rahallinen panos yhdistykselle kootaan jäsenmaksuina. Niistä kertyvä summa ei ole kovin korkea, ja lisärahoituksen kokoamiseksi ideoitiin levymyynti. Joukko vapaaehtoisia jäseniä toimii levymyyjinä aulassa konserttien väliajoilla. Aluksi myynnissä olivat oman orkesterin uudet levytykset, sittemmin myös jäsenten levykokoelmistaan luovuttamia ”kirppislevyjä”.

Aihetta juhlaan

Eikä unohdeta yhdistyksen merkkipäivien juhlatilaisuuksia, Marjan ja jäsenten sekä muusikoiden kokoamia ohjelmia yhdistyksen 15-, 20-, ja 25-vuotisjuhlallisuuksissa. Yhteisen illallisen ja musiikkiohjelmien jälkeen juhlan huipentumaksi esitettiin ikimuistoinen näytös. Ensimmäisessä juhlassa sirkusesitys, seuraavassa baletti, viimeisimmässä Prinsessa Ruusunen -näytelmä. Esitysten osallistujat paneutuivat täysin sydämin osiinsa, ja näytöksiä oli harjoiteltu huolella etukäteen asiantuntijoiden ohjauksessa. Hauskaa se oli eikä kommeluksilta välttytty!

Yhdistys ideoi myös vanhuksille järjestetyn kahvikonsertin, ja toden totta, siinä rollaattorit unoituivat nurkkaan, kun ikäihmiset konsertin virkistämisenä, innoituksen puna poskillaan, kiirehtivät kahvipöytiin. On antoisaa järjestää juhlia muillekin kuin omalle jäsenistölle. Tämä konsertti synnytti hyvää mieltä sekä järjestäjille että kutsutulle yleisölle!

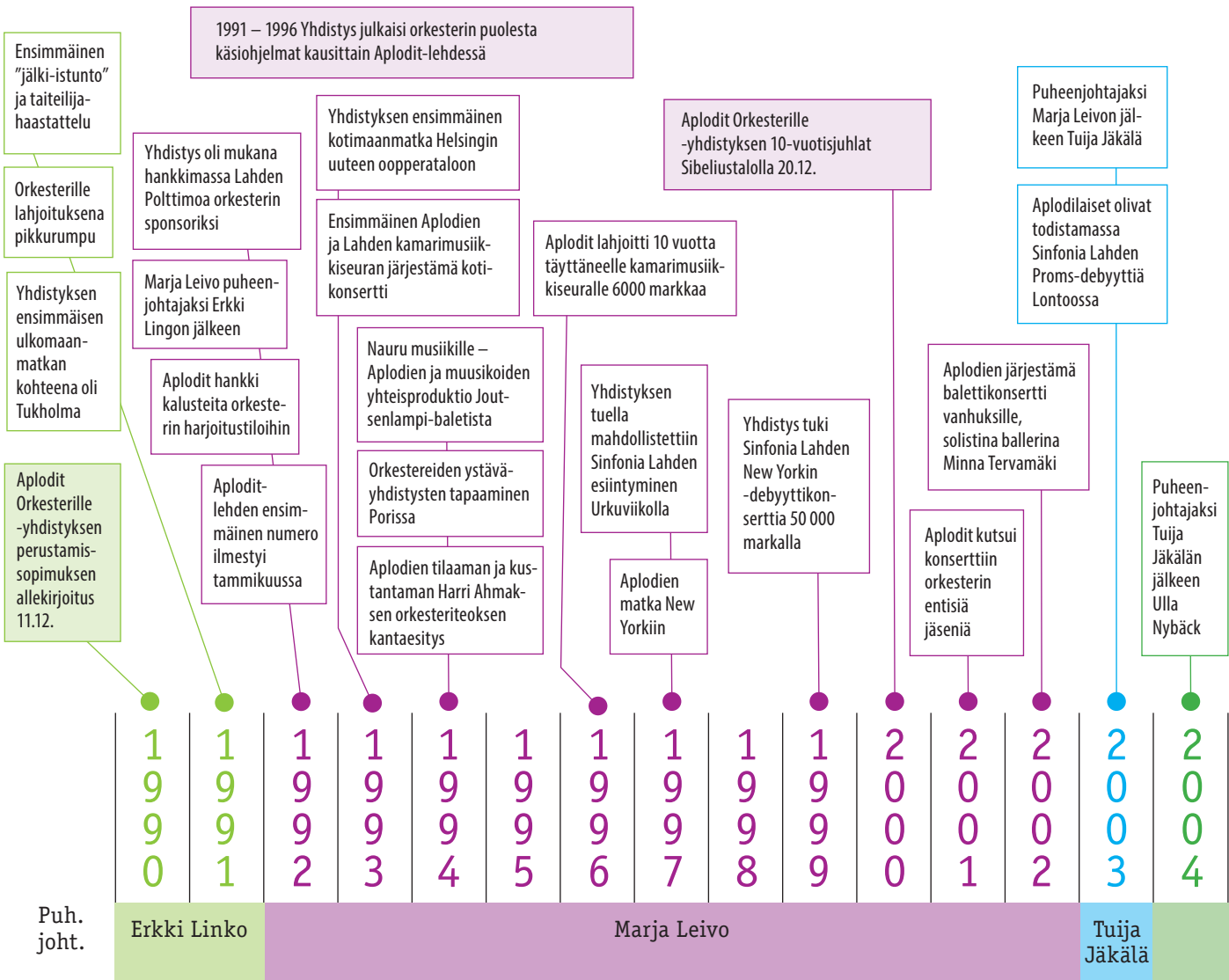
Kolme vuosikymmentä Aplodit orkesterille -yhdistyksen toimintaa on sisältänyt mieluisten konserttikokemusten lisäksi monenlaisia muita hienoja hetkiä, mielenkiintoisia tapahtumia ja tutustumisia mukaviin kanssaihmissiin, joista monista on sukeutunut hyviä ystäviä.

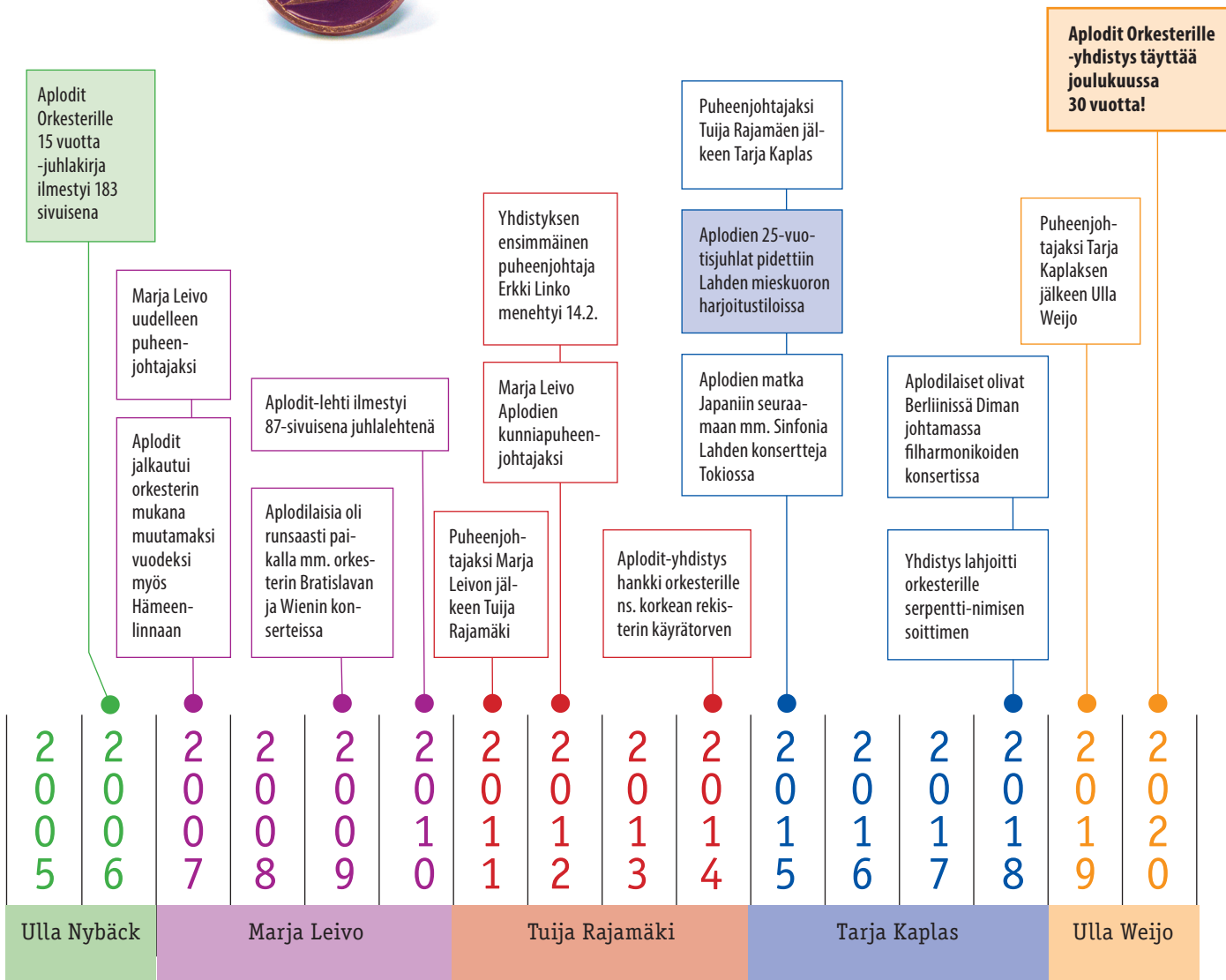
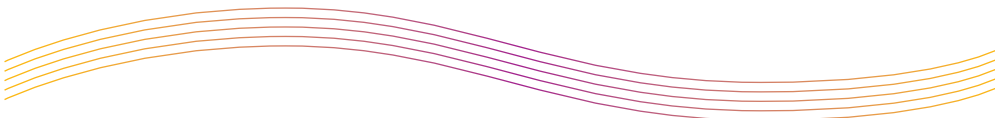
• Nitta Käki

Aplodien vaihteita pähkinänkuoressa

Koonnut
Hannu Kivilä

Tapahtumia vuosien varrelta ilman jälki-istuntoja sekä suurinta osaa matkoista

Tavallisen klassista elämää

Lahtelaisen musiikin opiskelijoiden **Henrik** ja **Patrik Vähätalon** kanssa musiikista, säveltäjistä ja soittamisesta keskustelua ei tarvitse juurikaan houkutella esiin. Se lähtee soljumaan heti luontevasti. Heille se on jokapäiväistä, arkistakin. Kotona musiikki on ollut iso osa elämää, sillä nyt 20-vuotiaiden poikien äiti, **Kathleen Weidenfeller** on huilunsoiton opettaja ja isä **Petri Vähätalo** puolestaan aktiivinen klassisen musiikin, erityisesti urkumusiikin harrastaja.

Molemmat aloittivat sinfoniakonserteissa käynnin vanhempiensa ja sisarustensa kanssa jo alle kouluikäisinä. **Henrik Vähätalo** muistaa, että aluksi kaksi tuntia konsertissa saattoi tuntua pienestä pojasta pitkältä ajalta, mutta hyvin pian hän alkoi viihtyä katsomossa.

- En osaa nimetä jotain yksittäistä kappaletta noilta ajoilta, mutta pysytyn helposti palaamaan siihen tilanteeseen ja ilmapiiriin, nähdä itseni pienenä poikana Sibeliuksen konserttisalissa ja väliajalla kahviossa.

Sinfoniasta voi saada paljon irti

Musiikin kuuntelijana Henrik pitää itseään laaja-alaisena. Rytmimusiikkiakin voi hyvin esimerkiksi autolla ajaessa radiosta kuunnella. Sinfo-

niakonserteissa hän käy paljon, koska hienoja konserttitaloja niin Lahdessa kuin Helsingissäkin on lähellä ja niihin on helppo mennä. Henrik haluaakin rohkaista ensikertalaisia tulemaan rohkeasti konserttiin.

- Konsertteihin voi vain tulla, eivät ne ole mitään niin juhlevia tilaisuuksia. Voi antaa mahdollisuuden. Jos joku minun kaverinkaverini on tullut ensimmäistä kertaa konserttiin, ei kukaan ole sanonut, että kylä oli kamalaa. Siellä on vain ihmisiä soittamassa, ei sen ihmeellisempää. Paitsi se musiikki, se voi olla ihmeellistä. Sinfoniasta voi saada paljon irti.

Henrikin mielestä modernia klassista voisi Lahdessa olla enemmänkin ohjelmistossa.

- Klassiselta puolelta säveltäjäsuu-ruuksia kuten **Beethoven** ja **Tšaikovski** kuuntelen mielelläni, mutta viime vuosina olen kiinnostunut myös nykymusiikista, esimerkiksi **Kaija Saariahosta**. Sieltä löytää ihan oman maailmansa. Sinfonia Lahdenkin ohjelmistossa oli vuonna 2017 Saariahon hieno klarinettikonsertto.

Kaikkein mieluiten Henrik kuuntelee viulukonserttoja ja viulisteja ylipäänsä. Siihen on hyvä syynsä. Hän aloitti viulun soiton opiskelun Lahden Konservatoriossa vuonna 2006 ja lopetti siellä viime vuonna suoritettuaan toisen asteen tutkinnon opettajanaan **Juhani Palola**. Pari vuotta sitten konservatoriolta pääsi jokunen soittaja Sinfonia Lahden mukana soittamaan upeaa Sibeliuksen viidettä sinfoniaa.

- Isossa orkesterissa soittaessa sain kokea hienoja yhdessä soittamisen hetkiä. Tuollaisten hetkien takia jaksaa harjoitella. Tosin joskus tuntuu siltä, että pitää harjoitella aivan hirveästi, eikä mikään silti kuulosta miltään. Jos ei soita, tulee ihan ikävä sitä tunnetta, miten jousi osuu kieleen.

Tällä hetkellä Henrik soittaa Puolustusvoimien varusmiessoittokunnassa Parolannummella. Soitto-

Henrik Vähätalo on viulistina päässyt kokemaan isossa orkesterissa yhdessä soittamisen hienoja hetkiä. Tuollaisten hetkien ansiosta jaksaa harjoitella.

kunnalla on menossa 30-vuotisjuhla-vuosi ja suunnitelmassa oli Kanadan vierailusta lähtien monenlaista tapahtumaa..Koronaviruspandemian takia osa ohjelmasta on jouduttu perumaan.

- Parolassa meillä on monelaisia kokoonpanoja, mm. iso bändi jousineen ja puhaltimineen. On myös oma jousiorkesteri. Mukava siellä on soittaa.

Henrik on melko tyytyväinen Lahden klassisen musiikin tarjontaan. Sinfoniakonserttien lisäksi hän käy myös kamarimusiikkikonserteissa ja Lahden kansainvälinen urkuviikkokin tulee mainituksi. Erityisen mielellään hän kuuntelee tietysti viulisteja ja viulukonserttoja. Lahdessa vierailleista viulisteista vaikutuksen ovat tehneet erityisesti **Leila Josefowicz** sekä **Augustin Hadelich**. Mieleenpainuvia kokemuksia molemmat.

Kesätapahtuma nuorille soittajille

Mitä vielä tarvittaisiin elävöittämään Lahden musiikkielämää ja miten erityisesti nuoria kuulijoita saataisiin lisää konsertteihin?

- Musiikkileiri tai kesätapahtuma nuorille soittajille toisi lisää eloa kaupunkiin. Pitäisi olla joku kiinnostava idea, Henrik pohtii.

Entä kuka sellaisen sitten järjestäisi? Löytyisikö lahtelaisista nuorista itsestään ydinjoukko tällaiseen? Esimerkkejä löytyy läheltä, Helsingistä vaik-

Patrik Vähätalo opiskelee pianonsoittoa Viron musiikki- ja teatteriakatemiassa. Hän on ehtinyt havaita, että Tallinnassa yleinen suhtautuminen klassiseen musiikkiin on jotenkin rennompaa kuin kotimaassa.

kapa Kamarikesä-festivaali tai Meidän Festivaali.

- Sanoisin, että vahva ehkä. Kyllä sellaiseen innostusta varmaan löytyisi.

Soittaminen on keskustelua ja kamppailua

Kun perheen muut lapset soittivat omilla soittimillaan melodioita, **Patrik Vähätalo** haki pianosta soinnut ja säesti. Hän on käynyt 6-vuotiaasta asti pianotunneilla.

- Ihan lapsena en oikein tykännyt pianon soitosta, en jaksanut harjoitella. Sitten noin 13-vuotiaana kuulin **Olivier Messienin** preludeja, taisi

olla La Colombe (Kyyhkynen), ja innostuin hirveästi. Ei se nyt ehkä ihan tavallisinta musiikkia 13-vuotiaalle ollut, mutta jotain tapahtui, ja siitä lähti muidenkin kappaleiden harjoittelu. Sen jälkeen minulla saattoi olla liiankin suuret tavoitteet. Opettajani **Rauno Jussila** yritti niissä hienovaraisesti toppuutella, mutta soitin silti vaikeitakin kappaleita.

Tilanne kuvaa hyvin Patrikin intohimoista suhdetta musiikkiin ja soittamiseen.

- Soittaminen on keskustelua ja kamppailua soittimen kanssa. Jokainen instrumentti on lisäksi yksilö ja siihen on luotava yhteys.

Nykyisin Patrik opiskelee Viron musiikki- ja teatteriakatemiassa Tallinnassa pianonsoittoa ja on jo ehtinyt havaita eroja maiden välillä musiikkielämässä.

- Tallinnassa klassinen musiikki on paljon enemmän esillä kuin täällä Suomessa. Se on jotenkin suurempi osa ihmisten elämää. Kaikkialla on julisteita ja konsertit aina täysiä. Kaiken ikäiset tuntuvat luontevasti kuuntelevan klassista.

Tässäpä sopiva sauma kysyä myös Patrikilta miten saisimme enemmän nuoria ihmisiä konsertteihin. Hän myöntää, että kysymys on hankala.

- Itse pidän nykyisestä konsertin kaavasta - konsertto, väliaika, sinfonia.

Ensikertalaisesta ja harvoin konser-teissa käyvästä ohjelma saattaa tun-tua pitkältäkin. Vaikea sanoa, olisiko kynnys lähteä konserttiin matalampi, jos esitettäisiin vaikka yksi n. 45 mi-nuutin mittainen kappale kerrallaan. Pikemminkin uskon, että nuoria voi-si houkutella paikalle oman ikäisen-sä maailmanluokan tähdet, kilpailu-jen myötä nousevat klassisen musiikin starat. Sellaiset nimet kuten vii-
Hilary Hahn, tai Geneven kan-sainvälisen musiikkikilpailun voittanut pianisti **Dmitri Shishkin**.

Esiintyessä ei saa ajatella virheitä

Patrikilla on työn alla **Sergei Rahmaninovin** pianokonsertto nro 2 . Romantiikan aikakauden musiikki on ylipäätään lähellä hänen sydäntään. Pianomusiikissa se tarkoittaa Rahmaninovin lisäksi esimerkiksi **Chopiniä** ja **Lisztii**. Myöhemmistä säveltäjistä hän nostaa esiin **Shostakovitsin, Bartokin, Stravinskyn** ja **Prokofjevin**.

- Prokofjev on siinä mielessä "är-syttävä", että vaikka tietää sen olevan vaikeampaa soitettavaa, sitä haluaa soittaa, koska halu oppia on niin kova.

Parhainta Patrikista soittamisessa ovat onnistumisen hetket. Kun huomaa, että joku kappale alkaa mennä ja tajuaa, että on oppinut ja oivaltanut jotain. Myös esiintyminen on palkitsevaa.

- Esiintymisistä minulla ei ole vielä paljon kokemusta ja soittaessa on sil-

Grönlundin urkuraken-tamon toimitusjohtaja, Catarina Grönlund esi-ttelee Sibelustalon raken-teilla olevia urkuja nuo-rille muusikon aluille elo-kuussa 2006. 6-vuotiaat Patrik ja Henrik Vähätalo tarkkana kuulolla.

loin tietysti paljon jännitystä mukana. Jos ei tarvitse murehtia liikaa sitä, tu-leeko virheitä, voi kokea että musiikki on keskiössä, ei esiintyminen. Onnek-seni minulle kävi niin Tallinnan pää-sykokeissa, Chopinin Scherzo B-mol-li meni tosi hyvin.

Miten sitten sujuu toisen pianistin kuunteleminen konsertissa. Kuunte-leeko sitä tarkalla korvalla tiedossa olevat hankalat paikat ja jännittää toisen puolesta? Nyt 20-vuotias pia-nisti sanoo olleensa nuorempana kriittisempi kuuntelija.

- Riippuu paljon kappaleesta. Esi-merkiksi Chopineissä orkesterilla on kovin vähän soitettavaa, mutta Beethovenin 5. pianokonsertto on jo lähes sinfonia, siinä on orkesterilla niin paljon soitettavaa. Silloin on helpompi kuunnella kokonaisuutta. Yleensä kap-paleet tuntee niin hyvin, että "virheet"

huomaa, mutta silloin muistaa heti, että ei sitä itsekään täydellisesti soita.

Kilpailuja nuorille soittajille

Olisiko jotain, mitä nuori pianisti haluaisi saada kotikaupunkiinsa, paitsi sen rennomman ja luontevamman suhtautumisen klassiseen musiikkiin.

- Lahdesta puuttuvat nuorille soit-tajille järjestettävät kilpailut. Jos ajat-telee vaikka urheilukilpailuja, sinne-hän kaikki menevät, kannustamaan kavereitaan. Kilpailujen kautta nuoret soittajat saisivat kokemusta ja näky-vyyttäkin lisää. Meidän soittajien tu-lisi olla ylpeitä siitä, että saa soittaa ja olla muusikko.

• Mirja Ukkonen

Konserttialin kutsu

Selaan tylsistyneenä facebookin viestivirtaa. Mihinkään ei kiinnosta syven-
tyä tai pysähtyä. Ohi vilahtaa myös
Sinfonian Lahden Finlandia-video.
Enpä taida jaksaa Finlandiaa kuulla,
eikö nyt mitään muuta keksitty. Jonkin
ajan kuluttua selaan laiskasti takaisin-
päin ja klikkaan hieman väkinäisesti
videon auki. Vaskipuhaltimien tut-
tuakin tutummat uhkaavat soinnut
pauhaavat ja patarummut kumise-
vat taustalla.

Tunne tulee aivan puskista ja se yllät-
tää. Nyt minua ei vie mennessään
kuitenkaan **Sibeliuksen** opus no 26,
vaikka jo oivallankin, että Finlandia
on sinänsä ajankohtainen ja osuva
valinta. Vuoden 1899 sortoaikaan
Finlandia soi **Eino Leinon** ja **Jalmari
Finnen** teksteihin perustuvan isän-
maallisen kuvaelman lopussa Suo-
mi-äidin istuessa lapsineen hangessa
sodan, nälän ja hallan heitän uhatessa.
Epäilemättä uhakuvaan mahtui joku
tappava kulkutautikin.

Korona-ajan eristäytymispakkoa ei
voi verrata sortoajan kauhuihin, mut-
ta odottamattoman ja arvaamatto-
man edessä ihminen on nykyin avu-
ton ja täynnä kysymyksiä.

En osaa edes kuvitella miten vaikeaa
on yksittäisen soittajan saattanut olla
soittaa kuulokkeet päässä kotona ja
silti löytää yhtenäinen sointi muun
soittajiston kanssa. Mutta nyt minua

ei vie mukanaan myöskään taitava
musisointi tai hienot soolosuorituk-
set. Tuona huhtikuun iltana liikutun
siitä, kuinka syvällisesti oivallan mitä
tuosta hetkestä kotisohvalla puuttuu.

Ajattelen itseni Sibelius-talon Metsä-
halliin. Liikuskelen vilkkaasti keskus-
televan konserttiyleisön joukossa.
Tunnelma on odottava. Löydän pöy-
dänkulman punaviinilasilleni, kaivan
lukulasit iltalaukustani ja avaan kon-
serttiohjelman. Osa illan teoksista ei
ole kovin tuttuja. Tuttu on sensijaan
pariskunta, joka raivaa tietänsä jo saliin
päin. Ohimennen vaihdamme kuulu-
miset ja konserttiodotukset. Kellon
pirinä kutsuu saliin. Konserttiohjelma
jää odottamaan lukijaansa väliajalle.

Kotisohvalla kaipaen sitä, että saan
kokea yhdessä, olla ryhmän sisällä,
reagoida, taputtaa. Haluan kohdata
sattumalta tuttuja ihmisiä väliajalla.
Miten kävisi ihmisten väliselle vuo-
rovaikutukselle ja empatialle, jos sat-
tumanvaraisia kohtaamisia ei olisi ja
kohtaamiset olisivat vain digitaalisia
vaikkapa kahden vuoden ajan? Synty-
sikö empatiavaje, joka olisi vaikeampi
paikata kuin mikä tahansa budjetti-
vaje? Ajatus on pelottava ja ravistelen
sen kiireesti pois.

Yhtä hyvin kuin minulla on kuulijana
ja katsojana olemisen tarve, on esiin-
tyjillä kuulluiksi ja nähdyiksi tulemi-

sen tarve. Sen takia harjoitellaan, sen
takia pidetään soitto-, laulu- tai mitä
tahansa taitoa yllä ja hiotaan se huip-
puunsa. Tuota kohtaamista varten.

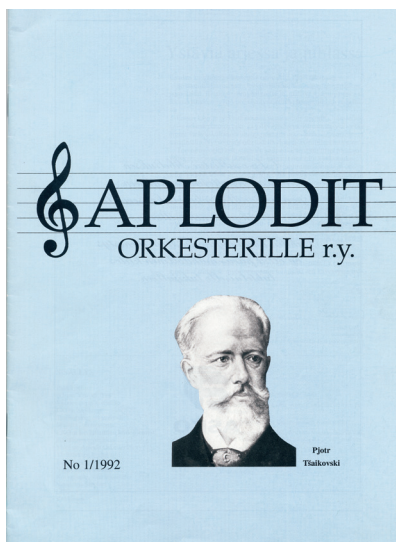
Havahdun. Huomaan kuunnelleeni
keskittyneesti Finlandian loppuun.

• Mirja Ukkonen

Aplodit-lehden tarina

Maamme ainoan paikallisen musiikkilehden lähes kolmen vuosikymmenen taival

Aplodit-lehden historia on lähes yhtä pitkä kuin sitä julkaisevan Aplodit Orkesterille -yhdistyksenkin. Yhdistyksen perustava kokous pidettiin joulukuussa 1990 Lahden kaupungin kirjaston auditoriossa, ja ensimmäinen lehti ilmestyi vuoden 1992 tammi-kuussa. Lehden syntyhistoria juontaa juurensa 90-luvun alun talouslamaan, joka vaikutti tuntuvasti myös Lahden kaupunginorkesterin toimintaan. Säästökohteita etsiessään orkesterin silloinen intendentti **Tero-Pekka Henell** ehdotti, että yhdistys ryhtyisi julkaisemaan ja kustantamaan kaksi kertaa vuodessa ilmestyvää lehteä, joka sisältäisi soitantokauden konserttien käsiohjelmatekstit. Haaste oli iso, mutta siihen päätettiin vastata perustamalla pian toimikunta lehden tekemistä varten. Ensimmäisen lehden päätoimittaja oli yhdistyksen puheenjohtaja **Erkki Linko**, ja toimituskuntaan kuuluivat **Hannu Kivilä, Arja Käyhty, Marja Leivo, Kaija Nordenswan, Ulla Nybäck** ja **Onerva Vartiainen**. Tämän jälkeen toimituskunnan jäsenistössä ja lukumäärässä oli pientä vaihtelua, kunnes kokoonpanoksi vakiintui kolmen tai neljän hengen ryhmä. Marja Leivon tultua valituksi vuonna 1992 yhdistyksen puheenjohtajaksi, nousi hän samalla myös Aplodit-lehden päätoimittajaksi. Kuten Aplodien 15-vuo-

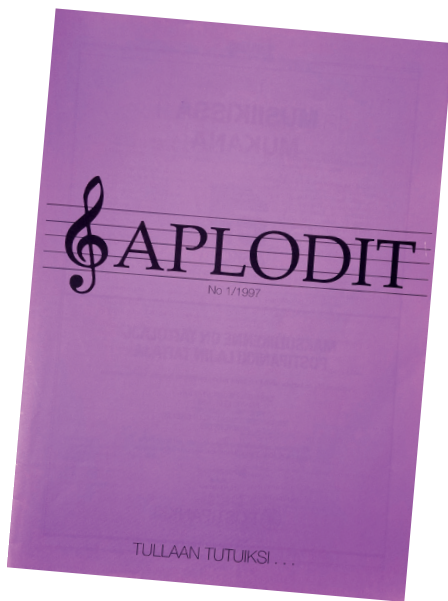
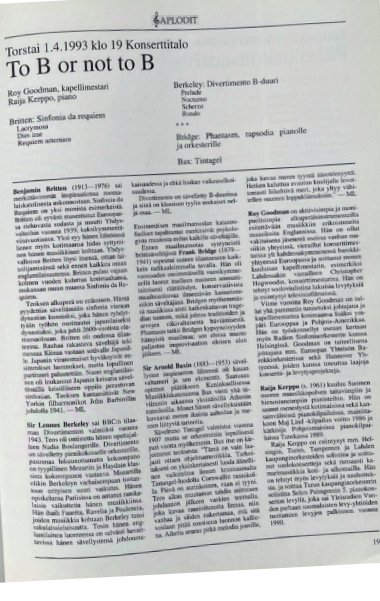
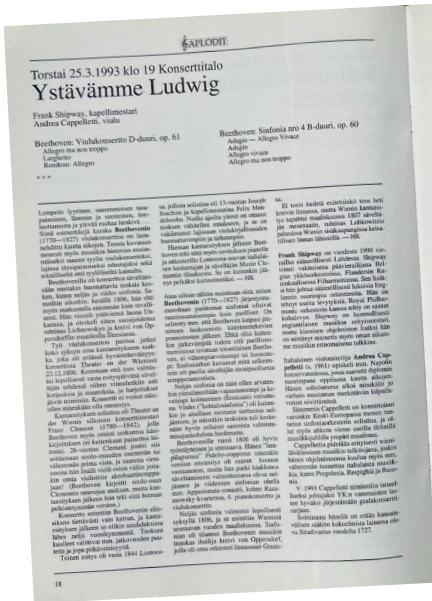
Ensimmäinen Aplodit-lehti 1992.

tisjuhlakirjassa mainitaan, varsinkin lehden taittovaihe oli alkuaikoina melko humoristista puuhaa, kun Hannu Kivilä, Marja Leivo ja toimitussihteeri Kaija Nordenswan rakentelivat sivuja viimeksi mainitun olohuoneen lattialla. Sakset, viivoitin ja liima olivat silloin arvossaan.

Juha Kortelainen tuli lehden taittajaksi ja ulkoasuvastaavaksi 1999, ja viisi vuotta myöhemmin saatiin toimituskunnan pitkäaikaiseksi jäseneksi **Nitta Käki**, joka oli tehnyt lehteemme juttuja jo vuodesta 2002 lähtien.

Aplodit-lehti on ollut koko olemassaolonsa aikana luonteeltaan puolueeton, kantaa ottamaton ja ennen kaikkea paikallisuutta korostava musiikkilehti, joka on keskittynyt tuomaan esiin lähinnä Aplodit Orkesterille -yhdistykseen ja Lahden kaupunginorkesteriin (Sinfonia Lahti) liittyviä asioita ja henkilöitä.

Aplodin-lehden ensimmäisessä numerossa 1/1992 päätoimittaja Erkki Linko totesi mm. että lehti on Lahden kaupunginorkesterin kevätkauden käsiohjelma höystettynä musiikkiaiheisilla artikkeleilla. "Paitsi että yhdistys tukee julkaisulla orkesterin markkinointia, auttaa se myös orkesterin toimistoa sen kasvavissa työpaineissa". Ensimmäisessä numerossa nostettiin esiin mm. **Osmo Vänskä**, kevään teemasäveltäjä **Pyotr Tšaikovski**, sekä itse Aplodit Orkesterille -yhdistys. Lehden seuraavassa numerossa oli päätoimittajana jo yhdistyksen puheenjohtaja Marja Leivo, joka totesi pääkirjoituksessaan mm. että "talkoovoimin tehty lehti säästää tiukoilla olevan yhteiskunnan varoja ja työpaineita, mikä on yksi yhdistyksemme tarkoituksista". Tuolloinhan elettiin ankaran talouslaman kurimuksessa. Esiin numerossa nostettiin mm. orkesterin entinen pitkäaikainen kapellimestari **Urpo Pesonen**.

Aluksi Aplodit-lehti oli Lahden kaupunginorkesterin käsiohjelma höystettynä musiikkiaiheisilla artikkeleilla. Kansi oli pelkistetty, jossa vaihtui taustaväri.

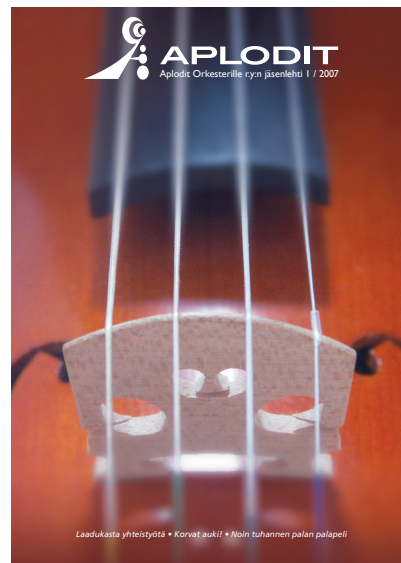
nen sekä vuonna 1986 perustettu Lahden Kamarimusiikkiseura. Kolmas lehti (1/1993) oli 32-sivuinen tiivis tietopaketti käsiohjelmasta ja oheisarikkeleineen. Lehti kertoi mm. orkesterin nousujohteisesta levymyynnistä, musiikkilautakunnan lakkauttamisesta, sekä (edelleenkin) aktiivisesta musiikin- ja äänilevyjenkuluttajasta **Pertti Vesasesta**. Orkesterin menneisyyttä tuotiin esiin vanhojen käsiohjelmien inspiroimana. Syksyn 1993 numero kertoi mm. musiikin sponsoroinnista ja esitteli **Aarre Hemmingin**, joka oli hiljattain jäänyt eläkkeelle Lahden konservatorion rehtorin virasta. Hemming vieraili etenkin 1960- ja 70-luvuilla ahkerasti orkesterimme vierailujohtajana, ja luotsasi kaupun-

gissa myös useita oopperaproduktioita. Orkesterin uusia jäseniä alettiin esitellä lehdessämme vuoden 1994 ykkösnumerosta lähtien. Ensimmäisinä olivat vuorossa konserttimestari **Jyrki Lasonpalo** ja sellisti **Teet Järvi**. Kyseisessä numerossa olivat esillä myös eläkkeelle siirtymässä olevat pitkään palvelleet musikit **Oiva Myllymäki** ja **Jorma Alanne**. Käsiohjelmatekstejä kirjoittivat edelleen lehden kuusi toimitusneuvoston jäsentä.

Vuoden 1998 loppuun saakka Aplodit-lehden kansi oli hyvin yksinkertainen: mitään kansikuvaa ei ollut, vaan pelkkä logo ja nimi. Kannen väri sentään aina vaihtui. Käsiohjelmat siirtyivät lehden 2/1996 jälkeen

takaisin orkesterin tuottamiksi, joten tilaa Lahden musiikkielämään liittyvien henkilöiden ja asioiden esittelyyn tuli kerralla lisää kymmenkunta sivua. Tulevista konserteista oli toki edelleen tiivistetyt esittelyt. Lehdessä tuotiin säännöllisesti esiin myös menneitä tapahtumia, jotta ei unohtuisi se että aiemminkin on täällä tehty monipuolisesti asioita, joskin pienemmillä resursseilla. **Kalevi Aho, Robert von Bahr, Kari Salmi, Paavo Kiiski...** Lahden musiikkielämässä vaikuttaneita henkilöitä oli helppo keksiä joka numeroon. Vuoden 1997 ensimmäisessä lehdessä esiteltiin paitsi kaikki orkesterin silloiset musikit, niin myös soittajia kunnalliseksi muuttuneen orkesterin alkua ajoilta, eli 1950-luvulta.

Aplodit-lehden tarina

Vuosina 1999–2009 Aplodit-lehden kannet kuvitus oli pääasiassa soittajien ja eri instrumenttien kuvia tai muokattuja kuvia.

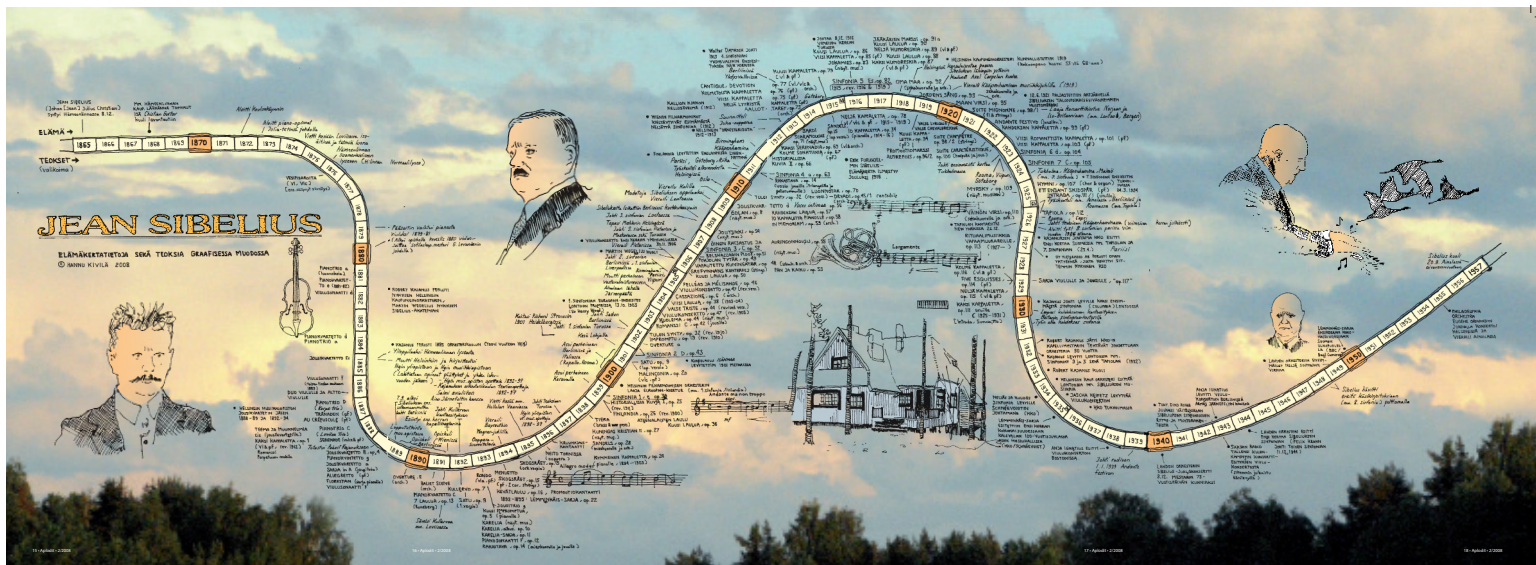
Jutun yhteydessä julkaistu vuoden 1955 soittajaluettelo paljastaa, että kokoonpanon viulistiavustajien joukossa soittivat tuolloin mm. Lahden kaupunginteatterin kapellimestari **Jorma Panula**, sekä veturinkuljettaja **Aaro Haitto**, **Heimo Haiton** isä! Vuoden 1997 kakkosnumerosta lähtien toimitusneuvosto vakiintui kolmi-jäseniseksi. Siihen kuuluivat päätoimittaja Marja Leivo, toimitussihteeri Kaija Nordenswan, sekä Hannu Kivilä.

Vuonna 1999 siirtyi Aplodit-lehti uuteen aikakauteen, kun sen ulkoasusta ja taitosta alkoi vastata Taktum Oy ja siellä pääasiassa Juha Kortelainen. Monista tervetulleista uudistuksista huolimatta jo tutuiksi tulleet elemen-

tit olivat edelleen mukana, kuten jälki-istuntoraportit, sekä Uudet soittajamme- ja Perhepiiristä -palstat. Lehden kannessa komeili nyt myös musiikkiin liittyvä kuva, sekä artikkelien otsikkoja. Vuoden kakkosnumerosta lähtien Kaija Nordenswanin korvasi toimitusneuvostossa **Annukka Visapää**. Myös tässä numerossa käsiteltiin Sibeliustaloa, joka oli kovaa vauhtia nousemassa Vesijärven rannalle. Uutena palstana aloitti jälki-istuntoja ja niiden vieraita sanoin ja kuvin muisteleva Aplodien albumista. Uuden vuosituhanneksen ensimmäisessä numerossa muisteltiin orkesterin Japanin-kiertuetta ja New Yorkin konsertteja, jotka saivat huikean vastaanoton. Runsaasti palstatilaa sai

luonnollisesti myös valmistumaisillaan ollut Sibeliustalo. Vuoden 2000 kakkosnumero oli omistettu kymmen-vuotiaalle Aplodit Orkesterille ry:lle. Juhlalehti oli peräti 52-sivuinen ja painos 5000 kappaletta. Numero oli tietenkin hyvin Aplodit-painotteinen, ja esim. toimituskunnasta esiteltiin lehteä alusta lähtien tehneet Marja Leivo ja Hannu Kivilä. Pääkirjoituksen laati kaupunginjohtaja **Kari Salmi**, ja lehden artikkeleissa käsiteltiin mm. **Aarre Merikannon** Juha-oopperan näyttämöllistä ensiesitystä, joka tapahtui Lahdessa lokakuussa 1963.

Seuraaviinkin lehtiin tuntui löytyvän helposti jutunaiheita: Lahden orkesterielämää 1940-luvulla, muusikko-

Aplodit 2/2008 -lehdessä on nelisivuinen avattava keskiaukeama, jossa tuodaan esiin Sibeliuksen pitkä elämä aikajanan ympärille kiteytettynä.

jen vapaa-ajan harrastusten esittelyä, kertomuksia Aplodien matkoista, eri orkestereiden ystävyhdistysten esittelyä, lahtelainen musiikinopetus, konserttipaikat ennen konserttitaloa ja Sibeliustaloa, **Erkki Krohn** ja Sibelius talon urkuhanke...

Vuoden 2003 ykkösnumerossa oli kynävieraana **Hannu Taanila**. Lehti sisälsi myös avattavan nelisivuinen keskiaukeaman, joka esitteli kuvitetun aikajanan muodossa tiiviisti Lahden kaupunginorkesterin tarinan 1950-2000. Kakkosnumero keskittyi mm. aikamme musiikkiin, tuoden esiin lahtelaissäveltäjät **Harri Ahmaksen** ja **Oliver Kohlenbergin**. Kynävieras Kalevi Aho kirjoitti aiheesta "Orkes-

terit ja uusi musiikki, Hannu Kivillä kävi puolestaan läpi sotien jälkeistä orkesterimusiikkia Sinfonia Lahden ohjelmistoissa. Lehti esitteli myös orkesterimme uuden tuottajan Teemu Kirjoson, joka nousi pian apulaisintendentiksi, ja Tuomas Kinbergin jälkeen intendentiksi.

Vuonna 2004 Annukka Visapää jäi pois lehden toimituskunnasta, mutta tilalle saatiin Nitta Käki. Julkaisun ulkoasusta ja taitosta vastasi edelleen oman yrityksen perustanut Juha Kortelainen. Kyseisen vuoden kahdessa numerossa käsiteltiin mm. muusikoidemme veneily- ja liikuntaharrastuksia, suomalaisen orkesterimusiikin levytyshistoriaa sekä Sinfonia Lahden konserttikiertueita.

Kynävieras-palstalla vierailivat **Heikki Hakala** ja Erkki Krohn. Vuoden 2006 ykkösnumero oli ainoastaan 8-sivui- nen, sillä alkuvuodesta ilmestyi myös Marja Leivon kirjoittama ja kokoama 184-sivuinen juhlakirja Aplodit Orkesterille ry:n 15 –vuotisen varsin aktiivisen toiminnan kunniaksi. Kirjan pääsisältönä oli konsertin jälkeisten "jälki-istuntojen" esittely valokuvineen plus kapellimestari- ja solistivieraiden lokikirjamerkintöineen.

Vuoden 2008 numerot esittelivät mm. kynävieraana kaupunginjohtaja **Jyrki Myllyvirran**, pohti kapellimestarin tehtävän mystiikkaa, jututti pitkän linjan kausikorttilaisia, ja toi nelisivuisessa avattavassa keskiaukeamassa esiin

Aplodit-lehden tarina

Graafista ilmettä kokeiltiin vuosina 2009 ja 2010.

Aplodit-lehti ilmestyi rennommalla kuvitusotteella taustaväriä vaihdellen vuosina 2011–2015.

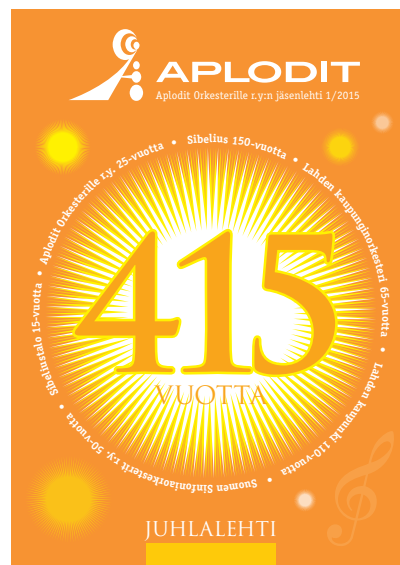

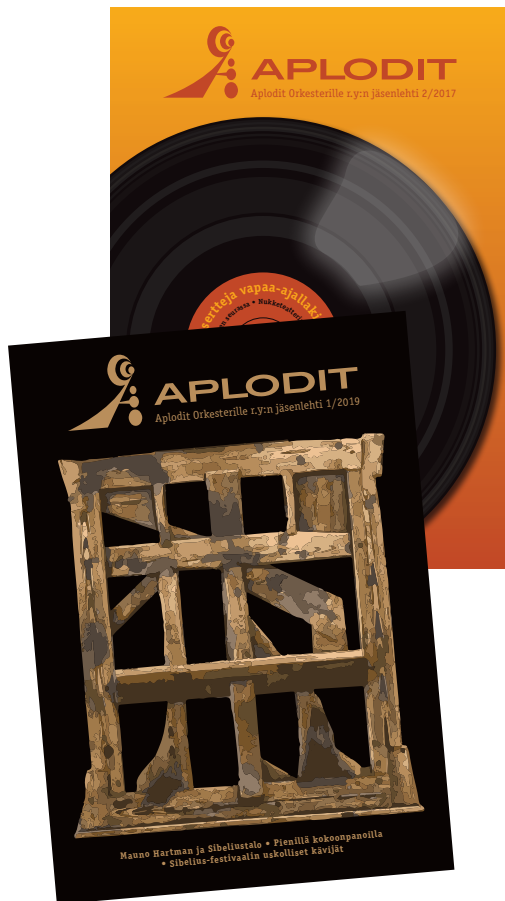
Sibeliuksen pitkän elämän aikajanan ympärille kiteytettynä. Orkesterin menneisyyteen palattiin jälleen vuoden 2009 kakkosnumerossa, nyt orkesterin pitkäaikaisena lyömäsoittajana toimineen Jorma Alanteen 50-luvulla ottamien valokuvien myötä. Samasta numerosta lähtien kannessa komeille soitinaiheet saivat antaa tilaa abstraktimmille ideoille. Vuosien mittaan tutiksi tulleet vakiopalstat olivat toki edelleen paikoillaan, mutta konserttikausi esiteltiin entistä tiiviimmin, koska infoa oli saatavissa paljon muualtakin, kuten netistä ja orkesterin omista esitteistä.

Viimeiset kymmenkunta vuotta lehden ulkoasua, rakennetta ja sisältöä

Vuodesta 2014 lähtien kannen kuvitus on mukailut sisältöteemaa.

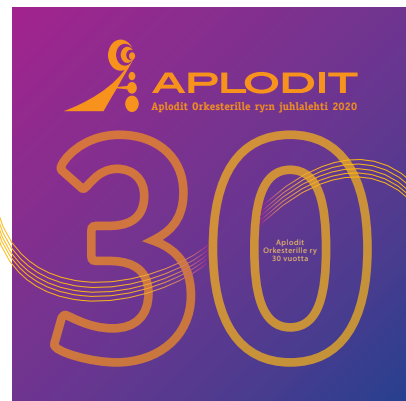

on uusittu varsin maltillisesti. Artikke-
lien pääpainotus on ollut edelleen pai-
kalliseen musiikkielämään liittyvissä
aiheissa niihin liittyvine henkilöineen.
Esiin on tuotu sopivina annoksina
edelleen myös menneisyyttä, kuin
myös esim. raportoitu Aplodit Orkes-
terille -yhdistyksen ja Sinfonia Lahden
konserttimatkoista maamme rajojen
ulkopuolelle. Ensimmäistä numeroa
lukuun ottamatta lähes koko ole-

massa olonsa ajan Aplodit-lehden
päätoimittajana on ahkeroinut Marja
Leivo, joka on nyt tosin päättänyt siir-
tyä sivuun aktiivisemmasta toimi-
tustyöstä. Toimituskunta on pysynyt
edelleen kolmi- tai nelihenkisenä, ja
taitosta sekä ulkoasusta on vastannut
uskollisesti Juha Kortelainen. Lehden
painosmäärä on vuosien mittaan pie-
nentynyt, parhaimmillaan se on ollut
neljän – viiden tuhannen kappaleen
tuntumassa. Lehden siirtäminen koko-
naan verkkoon on aina välillä noussut
esiin sitä julkaisevan yhdistyksen hal-
lituksessa, mutta ainakin toistaiseksi
resurssit ovat onneksi riittäneet pai-
nettuun versioon.

• Hannu Kivilä

Lehden toimituskunnan jäsenet vuodesta 1992:

Erkki Linko* 1992
Arja Käyhty** 1992
Kaija Nordenswan** 1992–99
Marja Leivo* 1992–
(päätoimittajana vuoteen 2014)
Ulla Nybäck 1992–95
Onerva Vartiainen 1992–93
Hannu Kivilä 1992–
Sirkka Henttonen 1993–94
Pentti Wilkman 1994–96
Annukka Visapää 1996–97,
1999–2003
Nitta Käki 2004–20
Juha Kortelainen 2014–
(taittaja ja ulkoasuvastaava 1999–)
Kaisa Hakala* 2014
Virve Nuorgam 2017–
Mirja Ukkonen 2020–

* Päätoimittaja
** Toimitussihteeri

Varsinaista päätoimittajaa ei nimetty
enää 1/2015 lehdestä lähtien, vaan
vastuuhenkilönä mainittiin lehteä
julkaisevan Aplodit Orkesterille ry:n
puheenjohtaja.

Hetkiä Aplodien vuosilta 1990–2020

1990

PERUSTAMISSOPIMUS

Olemme tänään perustaneet Aplodit Orkesterille r.y.
nimisen yhdistyksen, liittyneet siihen jäseneksi
ja hyväksyneet sille oheen liitettyt säännöt.

Lahdessa joulukuun 11 päivänä 1990

<i>Ilmari Laitinen</i>	<i>Matti Laitinen</i>
<i>Kari Laitinen</i>	<i>Antti Oinonen</i>
<i>Liisa Lehtonen</i>	<i>Anna Vartiainen</i>
<i>Matti Nieminen</i>	<i>Ala Hytti</i>
<i>Riikka Chambers</i>	<i>Hari Lidsle</i>
<i>Reino Lehtonen</i>	<i>Kari Moenpää</i>
<i>Leena Moenpää</i>	<i>Kari Moenpää</i>
<i>Georgi Moenpää</i>	<i>Kari Pellonpää</i>
<i>Ulla Moenpää</i>	<i>Kari Pellonpää</i>
<i>Ulla Moenpää</i>	<i>Kari Pellonpää</i>

1991

Vieraana oopperalaulaja

Aplodien puheenjohtaja **Erkki Linko** toivotti **Karita Mattilan** kohteliaasti kumartaen tervetulleeksi jäsentilaisuuden vieraaksi.

27.3. Jälleen säveltäjävieras

Einojuhani Rautavaaran "A Requiem in Our Time" aloitti illan konsertissa Mozartin Requiemin kera orkesterin neljän sielunmessun sarjan. Muut ovat myöhemmin keväällä soitettavat **Verdin** ja **Kokkosen** requiemit. Ennen konserttia kuultiin Rautavaaran esitys teoksen syntyvaiheista ja merkityksestä säveltäjälle. Konsertin johti **Ulf Söderblom**. Jälki-istuntoon tarjosi tilat taiteilija Reino Hietanen ateljeessaan, jossa **Onerva Vartiainen** jututti säveltäjää (kuva).

15.6. Ruotsin visiitti

Tällä kertaa jälki-istunto järjestettiin Ruotsissa Berwaldhallenissa, jossa kuulin **Esa-Pekka Salosen** johtaman konserttiversioon Mozartin oopperasta *Così fan tutte*. Tapasimme myös Ruotsin Radio-orkesterin ystävähdistyksen jäseniä. Hauska yksityiskohta vierailussa oli se, että saimme luvan myydä Lahden kaupunginorkesterin levyjä konsertin aulassa!!!

1992

1.10.1992 Tähtibaritoni Tom Krause jälki-istunnossamme

Sykähdyttäviä hetkiä sai yleisö kokea, kun tähti-baritoni **Tom Krause** tulkitsi Musorgskin "Kuoleman lauluja ja tansseja" (sovitus **Kalevi Aho**). Koko maailmassa tunnettu baritonimme oli miellyttävä, vaatimaton haastateltava. Vaihtelua jälki-istuntoihin toi haastattelijana **Onerva Vartiainen**, jonka johdattelemana Tom Krause kertoi uransa alusta ja eri vaiheista. Kuvassa mukana myös konsertin johtanut **Frank Shipway** ja intendentti **Tero-Pekka Henell**.

10.12. Glögit Hynnisen kanssa

Aplodit Orkesterille tarjosi orkesterille jouluglögit – ja nautti toki itsekin! Mukana glögeillä oli ihanan joulukonsertin solisti **Jorma Hynninen** vaimoineen, jotka kilistelivät höyryäviä mukeja **Osmon** kanssa. Vanhan konserttitalon kahvio oli tungokseen saakka täynnä niin musiikkoja kuin aplodilaisiakin. Lämmintä tunnelmaa lämmitti entisestäänkin lämpöinen joulujuoma.

1993

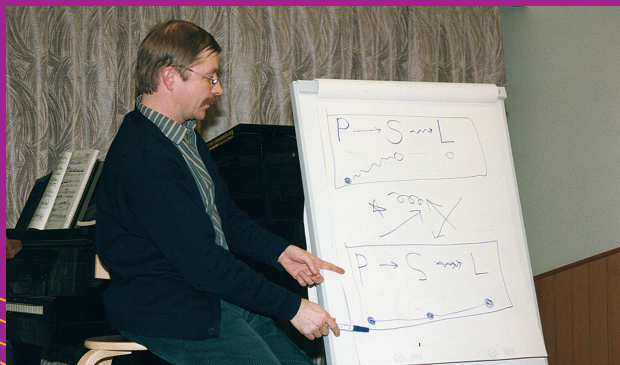
18.1.1993 Baletti-ilta

Tammikuussa 1993 vieraili orkesterin solistina tanssija **Jorma Uotinen**, joka oli laatinut koreografian illan tanssisolistisiin teoksiin **Petrushka (Stravinski)** ja **Noiduttu Rakkaus (de Falla)**. Vierailu niin lavalla kuin jälki-istunnossakin toi mieluisaa poikkitaiteellista vaihtelua konserttiohjelmaan. Konsertti järjestettiin yhteistyössä kaupunginteatterin kanssa.

25.2.1993 Oppitunti sonaattimuodosta

Pianonsoiton lehtori **Ilkka Sivonen** piti aplodilaisille teorian oppitunnit, joiden aiheena olivat mm. käsitteet sonaattimuoto ja rondo. Erittäin hauska ja havainnollisesti avautui sonaattimuoto vertauskuvallisella retkellä "tättilään" ja takaisin. Rondoä kuvailtiin taas piirileikin avulla.

Kuukautta myöhemmin teoriaretki jatkui elävällä esimerkillä, kun hajotettiin **Beethovenin** 4. sinfonia rakennuspalikkoihin ja koottiin niistä eväät konserttiin, sinfoniselle matkalle. Konsertin jälkeen todettiin, että paikoitellen hetteikkö osoittautui liian vaikeaksi, yksi tunnusti uponneensa suohon. Mutta hauskaa oli, ei lannistuttu!

28.1.1993 Oman kylän poika solistina

Kapellimestarivieraana illan konsertissa oli **Tuomas Ollila**, joka jäi jälki-istuntoon kertomaan taipaleestaan kapellimestariksi. Vieraanamme oli myös solistina esiintynyt nuori **Mikko Pitkäpaasi**, orkesterimme alttoviulisti **Juhani Pitkäpaasin** poika. Mikko soitti **Haydnin** sellokonserton C-duuri. Konserton lisäksi orkesteri soitti **Mozartin** sinfonian nro 39 ja **Anton Webernin** sinfonian.

1994

17.3.1994 Konsertin jälkeen nimettiin yhdistyksen ensimmäinen kunniajäsen

Aplodit-väen Pietarin matkan jälkeisessä konsertissa Lahdessa oli vieraana professori **Igor Rogaljev**, joka oli Pietarin nykymusiikkifestivaalin järjestäjä ja taiteellinen johtaja. Matkamme aikana hänen pyyteettömästi antamansa avun kunniaksi nimitimme hänet yhdistyksen ensimmäiseksi kunniajäseneksi. Jälki-istunnossa mukana myös **Osmo Vänskä** ja illan solisti viulisti **Mark Belodubrovski**. Kuvassa: vas. **Tuomas Kinberg**, Igor Rogaljev, **Marja Leivo** sekä tulkkina toiminut **Teet Järvi**.

12.11.1994 Farkkujen päälle kiskottiin tyllihameita

Kansallisbaletin riveissä solistina sekä sekä koreografina uransa tehnyt **Aku Ahjolinna** tuli Lahteen ohjaamaan aplodilaisten baletti-ensembleä 25.11. järjestettävään Nauru Musiikille – illanviettoon. Harjoitus oli meidän "balettilaisten" mielestä aluksi yhtä sekamelskaa, farkkujen päälle kiskottiin tyllihameita, ei tiedetty pliéstä tai kissahypyistä mitään, ja Akun vauhdissa alkoi ihan oikeasti olla hikiset paikat. Mutta oli absurdin hauskaa! Kuvassa: vas. Aku Ahjolinna sekä Sinfonia Lahden muusikot **Eero Munter**, **Ilkka Pälli**, **Harri Ahmas** ja **Timo Ahtinen**.

17.–20.7.1994 Kuhmon henkeä

Kuhmon matkallaan aplodilaiset tapasivat Kuhmon kirjastossa kamarimusiikkifestivaalin taiteellisen johtajan **Seppo Kimasen** (joka kertoi festivaalin synnystä ja sen erityispiirteistä).

1995

5.12. Lasse Pöysti kertojana

Itsenäisyyspäivän konsertti veti Ristinkirkon täyteen, kun ohjelmassa kuultiin **Sibeliuksen** Jokamies -melodraama sekä kotisäveltajämme **Kalevi Ahon** 9. sinfonia pasuunalle ja orkesterille. Edellisenä päivänä oli vieraanamme Jokamiehen kertoja **Lasse Pöysti**. Hänen kanssaan vietimme ratkiriemukkaan tuokion, joka toi valoa kaamokseen.

14.12. 5-vuotiskahvit

Aplodit Orkesterille r.y:n 5-vuotiskahvit nautittiin Ristinkirkossa **Bach**-konsertin jälkeen, jonka johdatti **Juha Kangas**. Brandenburgilaisen konserton nro 1 ja Orkesterisarjan nro 3 välissä kuultiin **Anu Komsin** laulamana Kantaatti nro 51 (Jauchzeit Gott in allen Landen". Pohjanmaan kuulumisia kyseli **Onerva Vartiainen**.

1996

10.10.1996 Huiluin, harpuin...

Orkesterimme soitinesittelyt ovat edenneett harppuun, tuohon enkeleitten soittimeen. Enkeliksi jälki-istuntoon jäi **Leena Saarenpää**, orkesteriamme vakituisesti avustava harpisti. **Kari Pulkkinen** tenttaamana saimme paljon irti tästä kauniista, heleästi helähtävästä soittimesta Leenan opastuksella.

27.11.1996 Jälki-istunto vieraisilla

Aplodilaiset tekivät retken Finlandia-taloon. Ensin meille esiteltiin talo, siten kuultiin konsertti ja sen jälkeen jätimme isännät, **Leif Segerstamin** ja solistina toimineen **Jan-Erik Gustafssonin** jälki-istuntoon. Kiltisti jäivät. Tilaisuus järjestettiin yhdessä Pro Philharmonian jäsenten kanssa, mutta haastattelija tuli Lahdesta.

1997

23.9. Urut edestä ja takaa

Aplodilaiset kerääntyivät Ristinkirkkoon tutustumaan jo toistamiseen "soitinten kuningattareen", urkuihin. **Kalevi Kiviniemi** tutustutti ryhmän perin pohjin soittimeensa, niin urkujen äärellä kuin takana "pannuhuoneessakin". Saimmepa myös itse kokeilla, millaista on soittaa uruilla, ja komealta kuulosti!

Musiikkimatka New Yorkiin marraskuussa

Miltei kaikki perehtyivät myös kuvataiteeseen MoMassa, Metropolitanin museossa ja ainakin Guggenheim-museossa.

11.12. Hyvää joululomaa, orkesteri!

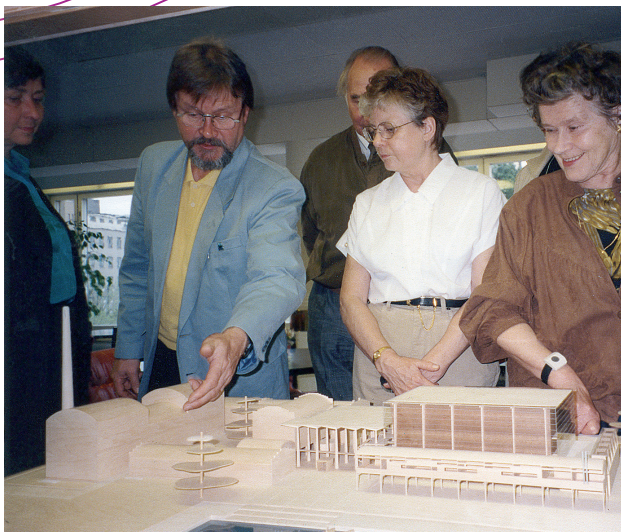
Jo perinteeksi tulleet jouluglögit sie mailtiin joulukonsertin jälkeen. Konsertin johti **Osmo Vänskä** ja mukana oli Lahden 30-vuotista musiikki- luokkaperinnettä edustava Laulu- puu-kuoro **Terhi Hildénin** johdolla. Nauru maittoi glögilasiens ääressä; liekö naurun syynä ollut symbaa- lien ihmeelliset retket illan konser- tissa, joista **Markku Krohn** värik- käästi kertoi.

1998

11.5. Riemun kiljahduksia!

Kuva on otettu noin 30 sekuntia sen jälkeen, kun saatiin kuulla päätöksestä uuden konserttitalon rakentamiseksi. Orkesteri oli hetkeä aikaisemmin lopettanut iltaharjoituksen konserttitalossa ja jäi kuuntelemaan tulosta yhdessä Aplodien hallituksen kanssa. Valtuustosta oli yhdistetty kuumalinja suoraan konserttisaliin. Skool uudelle talolle!

18.5. Iloisissa kevättunnelmissa

Kevätkauden päättäjäiset vietettiin iloisissa tunnelmissa, kun kaupungin apulaisarkkitehti **Esko Hämäläinen** esitteli meille uuden konserttitalon pienoismallin piirustuksineen. Tuolloin talo oli vielä työnimeltään "Las-tu". Intendentti **Tuomas Kinberg** kertoi talon merkityksestä orkesterin tulevalle kehitykselle.

1999

11.3. Tuttu jälki-istuja

Jälki-istuntoon jätettiin jo kolmatta kertaa **Kalevi Aho**, joka kertoi mm. sen miten hänestä tuli säveltäjä. Kalevi opiskeli yliopistossa matematiikkaa ja samalla veri veti sävellystyöhön. Opiskelun ohessa syntyi hänen ensimmäinen sinfoniansa. Tuolloin hän päätti, että jos sinfonian ensiesitys saa positiivisen vastaanoton, hän hylkää matematiikan ja ryhtyy säveltäjäksi. Ja me kaikki olemme onnellisia tuntiessamme säveltäjä Ahon matemaatikko Ahon sijaan! Jälki-istunnossa luovutettiin hänelle 50-vuotissyntymäpäivänsä kunniaksi laatikollinen saksalaista savuolutta, joka on yksi hänen mieluomistaan. Onnittelijoiden joukossa oli myös Sinfonia Lahden suuri ystävä **Pertti Lares**. Konsertissa soitettiin Ahon 1. sinfonia ja Kiinalaisia lauluja.

2.9. Kuningasbasso

Syyskauden aloitti raskaansarjan vierailija eli kuningasbasso **Matti Salminen**, joka odotetusti veti kirkon täyteen muhkeilla **Wagner**-tulkinnoillaan. Salminen oli leppoisa, huumorintajuinen haastateltava, jonka ajatukset musiikin ja sen tekemisen syvemmästä olemuksesta olivat mielenkiintoista kuunneltavaa. Matti kertoi myös laulavansa mielellään tangoja silloin, kun ne ovat hyviä. Juuri ilmestynyt tangolevy teki kauppansa!

11.11. Bachin tulkinta puhututti

Orkesterin New Yorkin debyyttin aikana lahtelaisyleisöä viihdytti pianisti **Olli Mustonen**, joka urakoi pitkän illan **Bachin** ja **Shostakovitsin** parissa. Bachin tulkinnasta syntyi pitkä, vuolas "luento", samoin Mustosen suunnittelema Bach-Shostakovits –kimarasta. Olli kertoi, että saman ohjelman sisältävän konsertin jälkeen Pariisissa tuli muuan rouva kiittämään häntä – Dmitri Shostakovitsin leski!

2000

11.9. Tutustuminen Sibeliustaloon

Aplodilaisilla oli mahdollisuus tutustua Sibeliustaloon kellarista ullakolle **Leena Permannon** ja **Jukka Kauniston** johdattamina. Sitä ennen toimitusjohtaja **Antti Vihinen** puhui talon hallintoon liittyvistä seikoista.

20.12. 10-vuotisjuhla -konsertti

Aplodit Orkesterille r.y:n 10-vuotisjuhlakonsertti vietettiin jouluisesti **Tsaikovskin** baletin "Pähkinänsärkijä" tunnelmissa. Solisteiksi oli saatu kansallisbaletin kirkkaat tähdet **Minna Tervämäki** ja **Jukka Aromaa**, jotka esittivät katkelmia baletista. Sibeliustalon lavalle mahtuivat mukavasti niin orkesteri kuin tanssijatkin. Jälki-istunto vietettiin yhdistyksen 10-vuotisjuhlan merkeissä, jossa haastateltavana olivat solistit ja **Aku Ahjolinna**.

2001

8.2. Tervetullut kapellimestarivieras

Kevättalven ensimmäinen jälki-istujamme oli **John Storgårds**, jonka johtamassa konsertissa kuultiin nuoren polven kohutuimpiin kuuluvan **Hilary Hahnin** tulkitsemana **Stravinskin** viulukonsertto. Konsertin muina numeroina kuultiin **Haydnin** ”Yllätys” –sinfonia sekä **Debussyn** Nokturneja. Jälki-istunto pidettiin Puusepän verstaalla.

5.5. Hyväntuulinen Esa-Pekka

Maailmalla hyöriävien kapellimestareidemme kavalakadi jatkui, kun saimme **Esa-Pekka Salosen** haastatteluun. Esa-Pekka johti Sibeliusalossa vierailutta Radion sinfoniaorkesteria. Salosen hyväntuulinen ja rento olemus veti Lastu-ravintolan täpötäyteen. Hersyvällä huumorillaan hän kertoi mm. perheensä kesäinvietosta Suomessa.

5.4. Sir Simonin saappaissa

Jälki-istuntovieraanamme oli yksi kansainvälisesti menestyneimpiä nuoria kapellimestareita, **Sakari Oramo**. Hänen astumisensa **Simon Rattlen** suuriin saappaisiin Birminghamissa herätti maailmalla suurta huomiota. Loistavan **Bridgen**, **Lindbergin** ja **Debussyn** musiikkia sisältävän konsertin jälkeen tunnelma jälki-istunnossa oli mainio – kenelläkään ei tullut aika pitkäksi. Päinvastoin, aika loppui kesken, mutta Oramo lupasi jatkoistunnon seuraavalla kerralla.

20.9. Terveiset suurilta lavoilta

Jälki-istuntokautemme alkoi komeasti, kun maailmanluokan sopraanomme **Soile Isokoski** soi Aplodeille tuokion kiireisestä aikataulustaan huolimatta. Saimme kuulla hänen tunnelmistaan suurilla lavoilla ja voimakkaasta siteestään Suomeen ja Suomen luontoon, josta hän ammentaa voimansa.

2002

17.1. Lämmin jälleennäkeminen

Odotettu vieras niin kapellimestariksi kuin sen myötä tietysti jälki-istunto-vieraaksi on **Jukka-Pekka Saraste**, jonka edellisestä käynnistä orkesterimme edessä oli vierähtänyt yli kymmenen vuotta. Jälleennäkeminen orkesterin kanssa oli lämmin ja samoin jutustelu aplodilaisten seurassa sujui leppoisissa tunnelmissa.

7.3. Lintu lennähti jälki-istuntoon

Hannu Lintu oli toista kertaa jälki-istunnossamme – edellinen kerta oli vanhalla talolla. Hänen johtamansa konsertti kuului sellofestivaaliin ja illan sellisti oli **Gary Hoffman**, joka soitti **Dvořák** konserton. Hannun kanssa keskusteltiin hänen suhteestaan musiikkiin ja eri säveltäjiin.

21.3. Hersyvän hauska kapellimestari

Tiiviisti **Grigori Sokolovin** kanssa esiintyvä kapellimestari **Moshe Atzmon** oli parivaljakosta tällä kertaa haastateltavanamme. Valloittava Atzmon lumosi kuulijakunnan hurmaavalla persoonallaan ja hersyvällä huumorillaan unohtamatta syvällisiä ajatuksia musiikista.

21.11. Luomisen jälkimaineissa

Haydnin oratorion Luominen kaikui upeasti **Helmut Rillingin** puikon alla, kun mukana olivat orkesterimme lisäksi **Seppo Murron** luotsaama Dominante-kuoro ja solisteina **Camilla Nylund**, **Topi Lehtipuu** sekä **Juha Kotilainen**. Camilla Nylund ja Seppo Murto jäivät jälki-istuntoon.

2003

3.4. Energiaa pursuva maestro

Leif Segerstam pursui jälki-istuntoon ilmestyessään edelleenkin energiaa, huhkittuaan ensin parituntisen lavalla oman 43. sinfoniansa sekä **Richard Straussin** "Kuolema ja Kirkastus" -runoelman ja **Arto Noraksen** soittaman **Elgarin** sellokonserton kimpussa. Hän antoi mahtavan näytteen verbaalisesta virtuoositeetistaan. Haastattelijan tekemään yhteen kysymykseen hän antoi 45 minuuttia kestävän, kaiken kattavan vastauksen!

15.8. Aplodilaisjoukko Lontoossa italialaisessa ravintolassa

Aplodilaisilla oli huvattoman hauskaa, kun **Linkolan Marjatta** keskusteli henkilökunnan kanssa italiaksi musiikkitermein ja henkilökunta näytti kaiken suomen osaamisensa.

27.11. "Ameriikan vieras"

Pitkästä aikaa oli vieraanamme jälleen **Osmo Vänskä**. Keskustelu lainahti paljon Altantin takaisissa tunnelmissa, joista Osmo kertoi tuttuun, leppoisaan tyyliinsä. Moni asia siellä hoidetaan toisin kuin koto-Suomessa, mutta maassa maan tavalla, toteaa sopeutuvainen Vänskä.

2004

19.2. Istuntokausi alkuun

Jälki-istuntokausi alkoi **Dmitri Slobodenioukin** johtaman konsertin jälkeen kapellimestarin haastattelulla. Takana oli konsertti, jossa kaikuivat **Stravinskin** balettisävelet sekä **Reka Szilvayn** tulkitsemana **Beethovenin** viulukonsertto.

27.3. Sibeliustalon urkujen hyväksi

Sinfonia Lahti ja Pro Organo Pleno järjestivät hyväntekeväisyyskonsertin Sibeliustalon urkujen hyväksi; illan taiteilijat, **Jukka-Pekka Saraste**, **Kirsi Tiihonen**, **Elina Vähälä** ja **Mika Pohjonen** esiintyivät konsertissa korvauksetta. Jälki-istunnossa keskusteltiin mm. taiteilijoiden suhteesta urkuihin ja urkumusiikkiin. Tunnelma tilaisuudessa oli hauska ja kotoisa.

27.2. Minnesotan orkesteri konsertoi Lahdessa

Mahtava päivä huipentui **Harri Lidslen** isännöimiin illanistujaisiin, jolloin viimeistään vannottiin ikuista ystävyyttä. Ja miksipäs ei, päivä oli mahtava, kaikki oli niin mutkatonta, ihmiset viihtyivät keskenään, kokemuksia vaihdettiin niin soittajien kuin yleisön tasolla, Harri ja Harrin apurit loihivat hyvää ruokaa keskustelun lomaan, paikalla olleet lapset viihtyivät tuntiitolkulla porealtaassa, ilta kääntyi kohti yötä ja talo hiljeni. Ja selvää on, että tervetuloatoivotus Minnesotaan ensi tammikuussa tuli sydämen pohjasta, monien sydämiä pohjasta. Mukava, tuo Amerikan serkku!

16.9. Moninkertainen Lahden kävijä

Liana Isakadzen hyppysissä **Leonard Bernsteinin** Serenadi viululle ja orkesterille säkenöi virtuosimaisesti. Yhtälailla säkenöi viulisti Aplo-dien jälki-istunnossa. Venäjänkielisen keskustelun tulkkina toimi **Riitta Schneider**. Kuten monet muutkin solistit, Liana Isakadze oli haltioitunut Sibeliustalon salin akustiikasta ja tunnelmasta.

2005

18.2. Aplodien matka Tallinnaan

Illansuussa odotti Estonia-teatterissa Tsaikovskin Padaemand eli kotisuomeksi Patarouva uhkeine kattaussineen. Hurmaava oopperajohtaja **Arne Mikk** esitteli meille sekä itsensä että illan ohjelman, mikä olikin tarpeen ainakin meille oopperaan vihkiytymättömille.

17.3. Kantaesitys

Maaliskuun 17. ja 18. päivinä juhlittiin Sibelius-talon viisivuotista taivalta juhlakonserttien merkeissä. Ensiesityksensä konserteissa sai **Kalevi Aholta** tilattu 13. sinfonia. Solistinumero-
na kuultiin **Viktoria Mullovan** soittama **Brahm-**
sin viulukonsertto.

7.10. Operettifestivaali

Yhteistyössä Sibelius-talon kanssa Aplodit järjesti Operettifestivaalin yhteydessä jälki-istunnon Puusepän verstaassa. Salin täyteinen väki tapasi kapellimestari **Atso Almilan**, tenori **Petrus Schroderuksen**, sopraano **Johanna Rusasen**, tenori **Raimo Sirkiän** sekä konsertin juontaneen, lahtelaisten vanhan ystävän, tenori **Kalevi Koskisen**. Jälki-istunnossa keskusteltiin operetin merkityksestä, naurettiin taiteilijoille sattuneille kommelluksille ja muisteltiin myös menneitä.

2006

Bergen kutsui toukokuun lopulla

Aplodilaisia vuonoristeilyllä Bergenissä 30.5.
Osa halusi lähteä myös kuuntelemaan linnun-
laulua tunturiin.

Sibeliustalon urut

Pro Organo Pleno järjesti elokuussa jäsenilleen
tutustumisen Sibeliustalon urkuihin, jossa myös
aplodilaiset olivat hyvin edustettuina. Monihan
on Pro Organo Plenon jäsen ja siten mukana myös
urkuhanketta tukemassa.

Syksyn viimeinen Aplodit-tilaisuus oli tällä kertaa Kalevi Aho –salissa, jossa orkesterimme jousistos-
ta koottu kamarimusiikkiyhtye esitti pyhäaamun konsertissaan mm. **Richard Straussin** "Metamor-
foosit". Konsertin jälkeen juotiin sherryt ja jaettiin vuoden stipendit, jotka osuivat **Jaana Heikkilälle,**
Mia Kasperille, Hannu Kivilälle ja Ilkka Uurtimolle.

2007

Berliinissä 24.2–27.2.

Kolmenkymmenenyhdeksän hengen voimalla matkustimme ensin Berliiniin, jossa Sinfonia Lah-
ti esiintyi ensi kertaa. Kuva hetkeä ennen konser-
tin alkua Berliinin Filharmoniaassa.

Wienissä 28.2.–1.3.

Harjoitus Musikvereinissa, aplodilaiset mukana.
Kuvassa **Armas Rahola**, **Paula Nurmi** ja **Aili
Purtonen** viettävät Figaron häitä Wienin val-
tionoopperassa.

13.12. Perinteinen jouluglögi

Kuvassa **Outi** ihmettelee miehelleen **Lasse Junttilalle**, että milloinkahan sinä sen stipendin mahdat
saada... Sivusta seuraavat **Ulla Palo**, **Aili Purtonen** ja **Anneli Sipponen**.

2008

Varsovan matkalla kävimme myös Łazienkipuistossa, joka on yksi suosituimpia vierailupaikkoja. Sieltä löytyy myös **Chopinin** muistomerkki.

11.4. Levymyyjienme tähtihetkiä
Sisko Aaltonen tapasi swing-laulajatar-kuuluisuuden Rachel Westonin Metsähallissa.

14.3. Elämysmatka Varsovaan

Pekka Kuusisto poseeraa Hannele Ikäheimon ja tätinsä Irmeli Niemen (oik.) kanssa Aplodit-tapaamisessa ennen konserttia.

Maestro ja professori

Ikimuistettavassa Osmo Vänskän jäähyväisjälki-istunnossa Osmo sai Aplodit Orkesterille r.y:ltä lahjaksi lahtelaistaiteilijan Matti Koskelan kolmen grafiikkateoksen sarjan "PIANISSIMO". Mikäpä parhaiten sopisikaan pianissimoiden mestarille!

2009

Ystävänpäiväkuohut tarjottiin konsertin 12.2. jälkeen.
Anneli Sippo, hovivalokuvaajamme **Pentti Sippo**, **Kaija Holma**, **Maritta Tikkinen**, **Kyllikki Juottonen** ja **Marja-Leena Nikander**.

5.3. Juhlittiin Kalevi Ahoa

Säveltäjä **Kalevi Aho** 60-vuotisjuhlaa vietettiin perusteellisesti, jolloin ennen konserttia oli onnittelujen vastaanotto Piano Paviljongissa. Konsertissa Ahon mainiota Hyönteissinfoniaa juhlittiin raikuvien aplodein. Aplodit Orkesterille r.y. luovutti aiemmin päivällä kotisäveltäjällemme hänen suosikkiohjelmastaan Aventinusta pakattuna aitoon niinikoriin. Luovutuskirja luettiin Piano Paviljongissa, jonne myös orkesterin muusikot toivat tervehdyksensä. Konsertin väliajalla Aho tuli tervehtimään yleisöä ja laitto omistuskirjoituksen levyihinsä.

Lokakuun lopussa orkesterin matkassa Pietariin
 Aplodilaisia oopperan jälkitunnelmissä.

27.11.–3.12. Orkesterin mukana kiertueelle Keski-Eurooppaan
 Ensimmäinen kohde oli Bratislava, josta matka jatkui Wieniin ja Budapestiin. Kuvassa Unkarin parlamenttitalo Tonavan rannalla Budapestissa.

2010

22.4. Ystävyksiä kuohulla

Ystävänpäiväkuohut juotiin hiukan myöhästyneenä – tosin jo tilaisuudessa todettiin, että ystäviä-hän me olemme vuoden kaikki 365 (+1) päivää. Joskaan emme jokaisena ystävyyspäivänä kuitenkaan kuohuvaista nauti. Orkesteri oli urakoinut **Bartókin** Viulukonserton ja **Berliozin** Fantastisen sinfonian parissa. Stipendit osuivat tällä kerralla **Esa Heikkilälle**, **Katariina Ruokoselle**, **Rémi Moingeonille** ja **Petri Lehdolle**. Onneksi olkoon!

Aplodien jälki-istunnot

ovat paljon hausکمپia kuin kouluajan vastaavat tilanteet.

2011

22.1. Juhlittiin 20-vuotiaasta
Aplodit Orkesterille ry:tä

Illtapäivällä ennen konserttia onnitteluja ottivat vastaan paikalle ehtineet hallituksen jäsenet **Kari Onnelainen, Leena Peuhu, Seppo Järvinen, Marja Leivo, Johan Roos, Virve Nuorgam** ja **Anna Starkjohann**.

Yhdistyksemme isälahmo **Tero-Pekka Henell** oli vai-
moineen saapunut edusta-
maan Euroopan kulttuuri-
pääkaupunkia Turkuu. Täs-
sä kuitenkin malja Aplodit
Orkesterille r.y:lle.

Helsingin kaupunginorkesterin ystävät kävivät
tervehtimässä. Vasemmalta **Lauri Tarasti,**
Marja Leivo, Jan Lingren ja **Matti Kivinen,**
kuvan otti sihteeri **Ritva Nykänen.**

Illan päätti Aplodit Orkeste-
rille r.y:n hallituksen esittä-
mä **Prinsessa Ruusunen**, jon-
ka ohjauksesta ja käsikirjoi-
tuksesta vastasi **Tero Porali.**
Hovi (**Leena Peuhu, Johan
Roos, Laura Kokko, Virve
Nuorgam, Pirjo Laine, Nita
Käki** ja **Kari Onnelainen**)
kauhistelee prinsessan (**Anna
Starkjohann**) kuolemaa.

2012

Tammikuussa monitoimimatka Britanniaan

Kolmisenkymmentä aplodilaista matkasi Englantiin, saarivaltakunnan talvisäitä pelkäämättä. Matkalle houkutteli Sinfonia Lahden esiintyminen Birminghamin mainiossa Symphony Hallissa, jota myös Sibeliustalon isoveljeksi kutsutaan. Saleja yhdistää sama akustikko ja vaikka Birminghamin sali onkin huomattavasti suurempi kuin oma Sibeliustalomme, ovat ne kuitenkin aistittavissa sukulaisiksi keskenään, myös visuaalisesti. Orkesterimme soi salissa loisteliaasti – sitä mieltä oli porukkamme yksimielisesti!

Chesterin katedraalin munkkiluostarin ruokasalissa **Jalo** ja **Anja Paananen** sekä Aplodien puheenjohtaja **Tuija Rajamäki**.

Kesäkuussa Aplodilaiset matkustivat Naantalii aurinkoon ja musiikkijuhliin.

2013

Maaliskuussa Bachin jalanjäljille

Aplodilaiset matkasivat kohti kulttuuriseikkailua Saksanmaalle **Hannu Taanilan** heiluttaessa tahtipuikkoa.

Aplodilaiset Lützenin taistelujen muistomerkillä.

Adventin aikaan jälleen Saksassa

Suuren suosion saanut keväinen **Bach**-matka sai jatkoa. Urkurakentaja **Martti Porthan** johdatti meidät erilaisten urkujen kiehtovaan ja rikkaaseen maailmaan.

Matkamme päättähti, **Johann Sebastian Bach**.

Sateisen Berliinin jouluvaloja.

2014

Maaliskuun alussa Aplodilaiset Baijerissa
Neljäkymmenen hengen ryhmä lennähti Müncheniin ja sieltä edelleen bussilla ystävyyskaupunkiimme Garmisch-Partenkircheniin. Mukana matkalla oli musiikin tietämyksen goljattisarjaa edustava **Minna Lindgren**, joten jo bussimatkalla saimme tuhdin annoksen **Richard Strauss** -tietoa.

Vapun jälkeen Baltian kierrokselle

Maija Heinänen, Arja Ahola (takana), **Arja Levo, Pertti Levo** valmistautumassa oopperailtaan Riikan oopperatalossa.

Riikan toisena iltana oli vuorossa Othello, mutta tällä kertaa mielenkiintoisena balettina.

Riikan ja Vilnan välillä vierailu huolellisesti kunnostettuun Trakain linnaan.

Vilnan Filharmonikkojen konserttisalissa piano-duo antoi aplodilaisille näytteen salin akustiikasta.

Lähes koko joukko ryhmäkuvassa sekä myös talo-opaana toiminut **Gitana Krikščiūnaitė** (vas.) Vilnan konserttitalon portaikossa.

2015

Helmikuun lopulla Aplodilaiset matkasivat Tampereen oopperamatkalle aistimaan Nabucco-oopperan kiihkeää tunnelmaa.

Pääsiäisenä joukko Aplodien ja Urkuviikon ystäviä lähti Leipzigiin. Tuomaskirkossa esitettiin erittäin vaikuttava Gewandhaus-orkesterin, Tuomas-kuoron ja solistien Johannes-passio.

Kesäkuun alussa teimme retken Mäntyharjulle Taidekeskus Salmelaan.

Joulukuussa Aplodilaiset lähtivät kuuntelemaan orkesteriamme Japaniin. Kiotossa kohtasimme paljon vanhaa kulttuuria temppeleineen, pikkukujineen ja upeine puistoineen, joden puut tarjosivat jo orastavia ruskon värejä. Tunnelma Kiotossa oli aivan erilainen kuin modernissa Tokiossa.

Tokyo Opera City Concert Hall oli vaikuttava paikka, kuten myös **Okon** ja solisti **Petteri Iivosen** nimmarijono.

2016

Tarja Kaplas ja juhlamalja.

Aplodit Orkesterille ry täytti joulukuun 11 päivänä 2015 kaksikymmentäviisi vuotta. Yhdistys on pian alkutaipaleen jälkeen vakiinnuttanut asemansa lahtelaisessa kulttuuriympäristössä. Olemme olleet myös edelläkävijä lukuisten suomalaisten orkestereiden ystäväyhdistysten kantäitinä. Sitä kannattaa juhlia. Aplodit myös kaikille uskollisille aplodilaisille!

Noin sata juhlijaa oli viettämässä synttäreitä 27.1.2016 Lahden mieskuoron viihtyisässä tilassa. Aplodien hyvänä ystävänä paikalle saa-

pui myös monikertainen **Bach**-matkojen isäntä ja jälki-istuntovieras **Hannu Taanila**. Suurta juhlan tuntua toi mainio vaskiryhmämme, mukana **Pertti Kuusi, Jarkko Peltoniemi, Ari Heinonen, Anni Jääskeläinen, Veli-Pekka Kurjenniemi, Antti Autio, Jukka Lehtola** sekä lyömäsoittajana **Markku Krohn**. Ohjelmassa oli luon-

nollisesti myös Hannu Taanilan sanailu, Takkulan Golfin klubiravintolan maukas buffet sekä arpajaiset – totta kai! Pääpalkintona oli professori **Matti Koskelan** "Myrsky"-teos, jonka inspiraation lähteenä oli **Sibeliuksen** Myrsky-musiikki. Teoksen voitti **Minna Keränen**.

1.12. Jälki-istunnossa historian havinaa

Aplodit-yhdistyksen ensimmäinen taiteilijahaastattelu eli sittemmin jälki-istunnoksi nimetty rupattelutuokio, toteutettiin kaksi kuukautta yhdistyksen perustamisen jälkeen helmikuussa 1991. Puuhamiehenä oli intendentti **Tero-Pekka Henell**, joka istutti **Marja Leivon** kylmiltään haastattelemaan **Izumi Tatenoa**. Se oli ensimmäinen jälki-istunto. Oli ilo haastatella Tatenoa nyt 25 vuotta myöhemmin, jolloin kuulumme Ravelin pianokonserton vasemmalle kädelle. Jälki-istunnossa saimme kuulla karismaattisen Tatenon rauhallista, syvällistä ja hymyilevää jutustelua. Ilta oli ikimuistettava - samalla myös hiukan haikeakin.

2017

Dima tutuksi

Tammikuisena tiistaina alkuillasta aplodilaiset kokoontuivat Lahden kaupunginteatteriin odottamaan **Dima Slobodenioukin** saapumista. Tapaamisen tarkoitus oli tutustua lähemmin Dimaan ja Dima meihin. Tilaisuus muodostui iloisen poikkitaiteelliseksi, kun myös teatterinjohtaja **Ilkka Laasonen** liittyi "hetkeksi" seuraamme - hetki venähti ja Ilkan työkiireet siirtyivät iltaan.

Urkua ja oopperaa Pietarissa

Junamatka maaliskuiseen Pietariin meni leppoisasti ja pienen kiertoaajelun saattamana päädyimme pikkuruiseen hotellimme, joka tuli lähes täyteen aplodilaisista. Saatuamme hotellissa huoneet, tungimme itsemme pikkuruiseen aamiaishuoneeseen, jossa ystävämmme **Aarno Cronvall** johdatteli meidät illan konserttiin. Tutustuimme hyvissä ajoin ennen konserttia myös Mariinskin konserttitaloon, jonka materiaalina oli – kuinka ollakaan PUU.

Orkesterimme käyrätorvisti **Petri Komulainen** ja urkutaiteilija **Jan Lehtola** asettivat meille syötiin - mukavan sellaisen. Petri ja Jan olivat saaneet kutsun tulla konsertoimaan Mariinskin konserttitaloon. Tähän syöttiin oli helppo vastata. Konsertissa oli hieno kattaus urkuteosten mestareita, mm. **Dupré, Duruflé, Widor, Franck...** Oma fagotistimme **Harri Ahmas** toi tarjolle tuoreempaa urkumusiikkia "Neljä bagatellia", jonka tulkitsivat Petri ja Jan. Lopuksi duo esitti **Nicolai Aladovin** upean Sinfonia Pastorale. Konsertin jälkeen

jäimme viettämään mukavan hetken mainioiden soittajiemme ja Aarno Cronvallin seurassa.

Aplodilaiset tekivät retken kesäkuussa

Mäntyharjulle Taidekeskus Salmelaan. Ja heinäkuussa joukko aplodilaisia oopperan ystäviä kävi Savonlinnassa kokemassa järjestyvän Rigoletton.

2018

Terveisiä Berliinistä ja Hampurista

Helmikuun alussa aplodilaiset tekivät neljänkymmenen hengen voimin matkan Berliiniin. Alkusesäys matkaamme oli osallistua **Diman** johtamaan konserttiin legendaarisessa Berliinin Filharmoniaassa. Dimalle tämä oli ensimmäinen kosketus Berliinin Filharmonikoihin, ja vieläpä kolmen konsertin sarja peräkkäisinä päivinä - ja kaikki konsertit vetivät täydet salit. Meille monikertainen luottosolistimme **Baiba Skride** soitti konsertissa häikäisevänä solistina. Konsertin onnistumista todistivat riemukkaat aplodit!

Retki Kiskoon

Heinäkuun 1. päivä parikymmentä aplodilaista suuntasi kohti Kiskon kirkkoa nauttimaan **Lilli Paasikiven** emännöimästä Sydänsen Säveliä -tapahtumasta, jossa esiintyivät **Camilla Nylund** sekä **YL Alumni Ensemble**.

Päivän reissu Savonlinnan oopperajuhlille on muodostunut jo perinteeksi, ja sitä jatkoi 25 aplodilaista elokuun ensimmäisellä viikolla. Helteinen Savonlinna tarjosi erinomaiset arvostelut saaneen **Puccini**-festivaalin vierailunäytöksen, jossa "huipputenori tykitti Savonlinnassa Turandot-roolinsa tavalla, jota oopperalavoilla harvoin kuullaan" (Helsingin sanomat).

Lokakuussa Helsingin oopperatalossa esitettiin **Iiro Rantalan** ja **Minna Lindgrenin** oopperafarsi Pikaparantola, jossa käsiteltiin mainiosti nykyajan ihmisiä selvittämässä vaikeita ongelmiaan nykyajan heppoisilla poppakonsteilla. Tätä uutta oopperaa lähti seuraamaan 25 aplodilaista.

2019

Aplodit-lehden 2006 numeron juttu Bergenin Musiikkijuhlista innoitti aplodilaiset matkaamaan viehättävään Bergeniin. Matka ajoittui luonnollisesti korkeatasoisen musiikkijuhlan ajankohtaan. Bergeniin saavuttiin hyvissä ajoin ennät-tääksemme illan konserttiin. Håkanshallenin, ku-ninkaan juhlasalin vanhat jyrkät kiviseinät loi-vat vaikuttavat puitteet konsertille. Lavalle astui Concerto Copenhagen, virtuoosinen kapellimes-tari **Lars Ulrik Mortensen** ja joukko nuoria huip-pumuusikoita. Konsertissa kuultiin kaikki kuusi Brandenburgilaista konserttoa, jotka on omis-tettu Brandenburgin maakreiville vuonna 1721.

Näkymä **Griegin** kotimuseon konserttisalista on sama kuin alapuolel-la rannassa sijaitsevasta sävellyshytistä.

Trolldhagen, Edvard Griegin kotimuseo.

2020

Ennen poikkeustilaa jälki-istunnossa ennättivät olla 30.1. **Hannu Lintu** ja 27.2. **Paavali Jumppanen**. Kaikki muut suunnitellut tilaisuudet ja matkat jouduttiin perumaan tai siirtämään.

Kuva: Nina Siven

Kuva: Veikko Kähkönen

Maaailmanlaajuinen poikkeustila toi tullessaan aplodilaisillekin erilaisten konserttien kuuntelemisen omalta kotisohvalta käsin. Sinfonia Lahden 62 muusikkoa soittivat **Sibeliuksen** Finlandian omissa kotistudioissaan. Video julkaistiin 3.4. Facebookissa sekä Youtubessa. "Finland's Sinfonia Lahti opts, of course, for Sibelius." - Sinfonia Lahden Finlandia-nauhoitus pääsi brittilehti The Guardianin parhaiden poikkeustilanauhoitusten listalle.

Uusi hallitus esittäytyy

Aplodit Orkesterille ry:lle valittiin vuosikokouksessa 1.10.2020 uusi hallitus. Sen jäsenet esittäytyvät meille vastaamalla alla oleviin kysymyksiin.

Kysymykset:

1. Nimeni...
2. Olen ammatiltani / ammattitaustani on...
3. Musiikki on kuulunut elämäni, miten?
4. Vapaa-aikanani mielellään...ja harrastan...
5. Olen ollut Aplodien hallituksessa ...vuotta / Aloitan hallituksessa nyt.
6. Hallitustyöskentelyssä minua kiinnostaa...
7. Aplodien tärkein tehtävä/tärkeimmät tehtävät tulevana vuosina on/ovat mielestäni...
8. Muuta (esim. jos sinulla on, mainitse vastuutehtävä, jota hoidat hallituksessa)

Ulla Weiho

Ulla Weiho, puheenjohtaja

2. Olen eläkkeellä Lahden ammattikorkeakoulun liiketalouden alan koulutusjohtajan ja kansainvälisten asioiden johtajan tehtävistä.

3. Lapsuuden perheessäni musiikki kuului osana elämään. Äitini opiskeli laulua koko nuoruuteni ajan ja toimi myöhemmin yksityisenä laulunopettajana. Meillä kotona soi aina musiikki iltaisin joko radiosta tai levyiltä ja lauloimme sisarusten kanssa kaikki automatkat. Lukioaikana kävin konserteissa. Soitin myös pianoa kouluaikana ja olen nyt eläkkeellä aloittanut pianonsoiton opiskelun uudestaan harrastuksenomaisesti.

4. Vapaa-aikanani käyn mielelläni konserteissa, teen pitkiä kävelylenkkejä, hiihdän ja luen. Mökillä riittää puuhaa vanhan talon kunnostuksessa ja marjapuskien hoidossa. Tapaan lapsenlapsiani niin usein kuin mahdollista.

5. Olen ollut Aplodien hallituksessa 3,5 vuotta.

Markku Aaltonen

6. Kannatusyhdistyksen toiminta on merkityksellistä toimintaa, hallituksessa tapaa mukavia erilaisia ihmisiä.

7. Aplodien tärkeimmät tehtävät tulevina vuosina ovat mielestäni jäsenmäärän kasvattaminen (ennen kaikkea nuorempien saaminen mukaan toimintaan ja käymään konserteissa) sekä nykyisten jäsenten sitouttaminen toimintaan jäsentilaisuuksia kehittämällä ja monipuolistamalla. Yhteydenpito muihin ystävähdistyksiin ja yhteistyön kehittäminen kuuluvat myös suunnitelmiin.

8. Toimin toista vuotta puheenjohtajana. Korona on sotkenut suunniteltua toimintaa kevään ja syksyn osalta.

Markku Aaltonen

2. Nykyään eläkeläinen, mutta työurani olen tehnyt rakennusaineteollisuudessa. Valt. maist. tutkinto oli kummajainen insinöörien joukossa, mutta toisenlainen näkökulma asioihin kelpasi usein. Työura vei meidät vuosiksi Saksaan ja Venäjälle Moskovaan.

Marja Alarotu

3. Enää en soita edes pianoa, jota kävin poikasena oppimassa Tampereen musiikkiopistossa. Kuuntelen musiikkia ja käymme konserteissa ja oopperassakin satunnaisesti. Musiikin suhteen olen lähes kaikkiruokainen paitsi nykymusiikkia en ymmärrä.

4. Vapaa-aikaani kuuluu kymmenen lastenlasta, seurakunnan vapaaehtoistyö, kesämökki rakennusprojekteineen ja Suomalais-saksalainen yhdistys.

5. Olen ollut Aplodien hallituksessa yhden kauden eli kaksi vuotta. Jatkan hallituksessa.

6. Hallituksessa vastuutehtäväni on jäsenhankinta. Jäsenistö harmaantuu ja uusia musiikinystäviä tulisi saada mukaan. Suora vaikuttaminen ihmisiin lienee paras tapa houkutella mukaan joko toimintaan tai vain kannattamaan.

7. Aplodien tulevaisuus perustuu läheiseen yhteistyöhön orkesterin kanssa. Meidän on huolehdittava, että tekemisemme on riittävän vaikuttavaa orkesterin näkökulmasta. Uuden yleisön vetäminen katsomoon on kaikkein tärkein asia.

Tarja Kaplas

Vähäinen ei myöskään ole Aplodien oma jäsenille suunnattu toiminta.

Marja Alarotu

2. Eläkkeellä oleva hammaslääkäri

3. Elävää musiikkia olen kuunnellut kouluajoista lähtien: oopperaa, kamarimusiikkia ja sinfonioita.

4. Harrastukseni ovat liikunta ja lukeminen.

5. Aloitan kolmannen vuoden Aplodien hallituksessa. Olen ensimmäistä vuotta matkavastaavana.

Tarja Kaplas

2. Ammattitastaani kuuluvat toimitohommat, olen merkononi.

3. Musiikki tuli elämäni vasta vuosikymmenen sitten. Ehkä oli aikaa enemmän.

4. Vapaa-aikanani mielellään hoitelen puutarhaa ja pelaan golfia.

Aplodien uuden hallituksen esittely

Veikko Mattila

5. Olen ollut Aplodien hallituksessa 7–8 vuotta, joista neljä vuotta puheenjohtajana.

6. Hallitustyöskentelyssä minua kiinnostaa ainakin mukavat hallituskaverit.

7. Aplodien tärkein tehtävä tulevana vuosina on mielestäni tuoda konsertteihin salit täyteen kuuntelijoita.

8. Olen hallituksessa levymyyntivastaava ja hoidan talkoolaisyyhteydet.

Veikko Mattila, varapuheenjohtaja

2. Työskentelen laatupäällikkönä metallialan kansainvälisessä lahtelaisessa perheyriyksessä.

3. Olen aina kuunnellut sujuvasti kaikenlaista musiikkia. Klassisessa kaikki käy **Richard Wagnerista Sampo Haapamäkeen**. Musiikkipuolen talkootöissä toimin kahdeksan vuotta **Izumi Tatenon** ja **Meta4:n** johtamien Oulunsalo Soi-musiikkijuhlien valokuvaajana.

4. Parasta vapaa-aikaa on metsätöiden harrastaminen. Siellä sielu lepää ja kunto kasvaa.

Satu Metsävainio

5. Aloitan Aplodien hallituksessa nyt.

6. Hallitustyöskentelyssä minua kiinnostaa aikaansaava toiminta mukavien ihmisten kanssa.

7. Aplodien tärkeimmät tehtävät tulevana vuosina ovat mielestäni orkesterimme kuulijakunnan laajentaminen ja vankka tuki orkesterille tulevissa myllerryksissä.

Satu Metsävainio, rahastonhoitaja

2. Olen ammatiltani tarkastaja julkishallinnon organisaatiossa.

3. Olen Lotilan ja Tiirismaan musiikki-luokkien kasvatti. Musiikki on kulkenut matkassa kautta vuosien -siivittänyt niin ilon kuin kannatellut surun hetkissä.

4. Harrastan kuorossa laulamista ja käyn tanssitunneilla, joskin nämä harrastukset ovat valitettavasti nyt korona-aikana olleet katkolla. Teen kävelylenkejä kuunnellen samalla musiikkia tai äänikirjoja. Kuluvana vuonna minuun on iskenyt myös sukututkimusinnostus.

5. Aloitan Aplodien hallituksessa nyt.

Liisa Nemitz

6. Uutena jäsenenä haluan päästä aktiivisesti mukaan Aplodien toimintaan.

7. Aplodien tärkeimmät tehtävät tulevana vuosina ovat mielestäni ylläpitää ja kehittää Sinfonia Lahden tunnettuutta edelleen niin paikallisesti kuin valtakunnallisesti sekä nnostaa yhä enemmän myös nuoria mukaan.

Liisa Nemitz, sihteeri

2. Ammattitautaltani olen saksan kielien kääntäjä ja tulkki.

3. Musiikki on kuulunut elämäni lyhyen viulunsoiton opetteluun kautta sekä kuo-roissa laulaen.

4. Vapaa-aikanani mielellään luen, ulkoilen ja pyöräilen.

5. Olen ollut Aplodien hallituksessa yhden vuoden.

6. Hallitustyöskentelyssä minua kiinnostaa päästä tutustumaan lähemmin orkesterin toimintaan.

7. Aplodien tärkein tehtävä tulevana vuosina on mielestäni nykytilanteesta joh-tuen vaikeiden vuosien yli selviäminen.

Päivi Pöyry

Päivi Pöyry

2. Olen Sinfonia Lahden viulisti.
3. Aloitin viulutunnit 6-vuotiaana, ja olen toiminut orkesterimuusikkona 39 vuotta.
4. Vapaa-aikanani mielellään rentoudun lukemalla ja käsitöitä tekemällä, ja harrastan liikuntaa eri muodoissa, esim. melontaa.
5. Aloitan hallituksessa nyt.
6. Hallitustyöskentelyssä minua kiinnostaa tuoda muusikkonäkökulmaa Aplodeihin.

Eeva Rimpi

2. Elämäntyöni olen tehnyt luokanopettajana ja erityisluokanopettajana.
3. Musiikki on kuulunut elämäni pienestä pitäen; pianonsoitto, laulaminen ja konserteissa käyminen tärkeimpinä. Olen myös musiikkiin erikoistunut luokanopettaja, joten työuraani kuului musiikin opettamista eri ikäisille koululaisille. Olen toiminut ennen Aplodeja lähes 20 vuotta Joensuun konservatorion naistoimikunnassa.

Eeva Rimpi

4. Vapaa-aikanani yritän pitää huolta kunnostani. Teen käsitöitä samalla kuunnellen hyvää musiikkia. Harrastan erilaista järjestötoimintaa, laulan kuorossa ja yritän kartuttaa kielitaitoani.
5. Olen ollut Aplodien hallituksessa yli kolme vuotta.
6. Hallitustyöskentelyssä minua kiinnostaa mukanaolo iloisten pyyteettömästi konserttimusiikin ja Sinfonia Lahden hyväksi puurtavien ihmisten parissa.
7. Aplodien tärkein tehtävä mielestäni on saada nuorempia ikäluokkia kiinnostumaan konserttimusiikista.
8. Hallituksessa minut on nimetty tietosuojavaikavaksi.

Outi Viitaniemi

2. Olen Sinfonia Lahden huiluryhmän äänenjohtaja.
3. Musiikki on kuulunut elämäni aina; lapsena lauloin paljon sekä yksin että yhdessä koko perheen kanssa. 9-vuotiaana aloitin pianotunnit ja pari vuotta

Outi Viitaniemi

- myöhemmin sain vihdoinkin huilun käteeni ja sukellus huilunsoiton saloihin alkoi... Teini-ikäisenä lauloin myös vuosikaudet Tapiolan kuorossa. Musiikki on siis kulkenut koko ajan mukana!
4. Vapaa-aikanani harrastan liikuntaa ja luontoa erilaisissa muodoissa; oman pihan laittaminen, kanoottiretkeily, Lapissa vaeltaminen, kesämökkeily, pilates, lenkkeily ja hiihtäminen ovat kaikki mieluisia tapoja viettää vapaa-aikaa.
5. Aloitan Aplodien hallituksessa nyt.
6. Hallitustyöskentelyssä minua kiinnostaa päästä näkemään meille orkesterilaisille erittäin tärkeän tukijoukon toimintatapoja.
7. Tämä korona-aika, jota me kaikki nyt elämme, on aiheuttanut isoja hankaluuksia kulttuurikentälle. Toivon paljon tukea ja rummutusta Aplodien taholta, jotta yleisö ei pääse unohtamaan meitä!

• *Esittelyn koonti Virve Nuorgam*

**Aplodit Orkesterille ry on
tuonut musiikillista iloa orkesterimme
konserttien lisäksi jo**

Tarjoamme monenlaista oheisohjelmaa, juttelemme esiintyvien taiteilijoitten kanssa konsertin jälkeen, tutustumme omiin soittajiimme, reissailemme kotimaassa ja ulkomailla korkeatasoisiin musiikkitapahtumiin - edulliseen hintaan. Aplodit-lehti kertoo lisää olemassaolostamme.

Aplodilaiset orkesterin mukana Japanissa 2015.

Paikka on Tokyo Opera City Concert Hall, jossa orkesteri soitti kaksi konserttia.

Toivotamme sinut tervetulleeksi jäsenistöömme 20 euron jäsenmaksulla, ilmoittaudu osoitteessa: aploditorkesterille.yhdistysavain.fi tai Metsähallissa olevaan levy- ja infopisteeseemme.

- Elämyksiä yhdessä! -

KOKOONPANO SYYSKAUDELLE 2020

I viulu

Maaria Leino, *konser ttimestari*

Mikaela Palmu, *vuorotteleva konser ttimestari*

Hannaliisa Pitkäpaasi, *II konser ttimestari*

Päivi Pöyry

Petri Kaskela

Antti Kinnunen

Arja Kaskela

Johanna Latvala

Virpi Saraluoto

Sofia Greus

II viulu

Aleksi Trygg

Seppo Linkola

Anni-Kaisa Tikkala

Anitta Engstrand

Lotta Nykäsenoja

Krista Jäänsola

Laura Kokko

(Liis Marini)

(Rimma Kozlova)

Eveliina Sipilä

Alttoviulu

Anu Airas

Oleg Larionov

Katariina Ruokonen

Riikka Lounamaa

Lasse-Matti Laakso

Jaakko Laivuori

Sello

Ikka Pälli, *soolosellisti*

Sanna Palas-Lassila

Ilkka Uurtimo

Hannu Kivilä

Teet Järvi

Antero Manninen

Kontrabasso

Eero Munter

Timo Ahtinen

Petri Lehto

Sampo Lassila

Anna Rinta-Rahko

Huilu

Outi Viitaniemi

Eva Ryan

Oboe

Lasse Juntila

Reiko Mori

Jukka Hirvikangas

Klarinetti

Eeva Mäenluoma

Nora Niskanen

Jyrki Saloranta

Fagotti

Harri Ahmas

(Essi Vartio)

Kjell Häggkvist

Käyrätorvi

(Jaakko Välimäki)

(Petri Komulainen)

Mia Kasper

Pertti Kuusi

Osmo Vänskä,
kunniakapellimestari

Säveltäjät:
Kalevi Aho, kunliasäveltäjä
Joonas Kokkonen (1921-1996),
kunniajäsen

Trumpetti

Veli-Pekka Kurjenniemi
Sami Siikala

Pasuuna

Vesa Lehtinen
Antti Autio
Jukka Lehtola

Tuuba

Harri Lidsle

Lyömäsoittimet

Juha Lauronen
Markku Krohn

Harppu

Leena Saarenpää**

Luettelo ei sisällä määräaikaista
kiinnityksiä ja avoimia toimia.

** vakituinen avustaja

Sinfonia Lahden toimisto

Sibeliustalo
Ankkurikatu 7, 15140 LAHTI

Teemu Kirjonen, *intendentti*
050 518 4597

Maija Kylkilähti, *apulaisintendentti*
050 518 4486

Taina Rätty, *markkinointipäällikkö*
050 518 4595

Heli Hassinen, *hallintosihteeri, va.*
050 518 4596

Erja Toivonen, *sihteeri*
044 716 1737

(Kristiina Palvanen)
Virpi Moskari
myyntisihteeri, va.
koordinaattori,
lasten ja nuorten tapahtumat
050 518 4568

Mika Kupari, *järjestäjä*
050 518 4487

Jaakko-Pekka Pätynen, *järjestäjä*
050 559 4028

Essi Kirjovaara, *nuotistonhoitaja*
050 518 4569

Uudet soittajat

Kuten lukija varmaan arvaakin, soittajistossa on tapahtunut hyvin vähän muutoksia edelleen vallitsevan koronatilanteen vuoksi.

Niinpä kerromme ainoastaan, että syyskaudella orkesterissamme soittaa uutena oboen varaäänenjohtajana **Reiko Mori**.

Perhepiiristä

Perhepiiristä kerrottavaksi olemme tällä kertaa saaneet iloisen vauvauutisen. Fagotisti **Essi Vartion** perheen uudesta tulokkaasta Essi-äiti kertoo:

Kesäkuun lopussa syntyi tuuheatukkainen poikavauva. Kotona 3-vuotias **Armas** odotti innolla pikkuveljen tapaamista ja onkin ollut tosi hellä isovelii! Ollaan koko perhe todella onnellisia ja kiitollisia uudesta perheenjäsenestä, joka syntyi pitkän odottamisen jälkeen (viimeisen konserttini soitin helmikuun alussa). Vauvan nimeksi tulee **Oiva** ja hän on hyvin iloinen, nauravainen ja kova höpöttämään jo 7 viikon ikäisenä.

Onnittelemme Oiva-vauvaa ja koko perhettä!

APLODIT
ORKESTERILLE RY

30